

Anu Lepistö-Pasanen

YHTEISÖLLISYYTTÄ
JA
HYVINVOINTIA
YLIOPPILASKYLÄSSÄ

Kyselytutkimus Jyväskylän
ylioppilaskylän asukkaille

Opinnäytetyö
Kansalaistoiminnan ja nuorisotvön

MAMK

University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

	Opinnäytetyön päivämäärä 30.1.2015
Tekijä(t) Anu Lepistö-Pasanen	Koulutusohjelma ja suuntautuminen Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)
Nimeke YHTEISÖLLISYYTTÄ JA HYVINVOINTIA YLIOPPILASKYLÄSSÄ Kyselytutkimus Jyväskylän ylioppilaskylän asukkaille	
Tiivistelmä <p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa nuorten opiskelijoiden kokemuksia Jyväskylän ylioppilaskylässä asumisesta ja yhteisöllisyydestä siellä. Tämän lisäksi asukkailta haluttiin tiedustella kiinnostusta omaehtoiseen toimintaan ja sen järjestämiseen ylioppilaskylässä. Opinnäytetyön tavoitteena oli saada asukkaiden ääni kuuluviin ja näin auttaa ylioppilaskylän toimijoita suunnittelemaan toimintaansa asukkaiden näkökulmista käsin. Tutkimus oli laadullista tutkimusta, jossa mukana oli kvantitatiivisia elementtejä. Aineistoa kerättiin kyselylomakkeella lähetettyjen kysymysten avulla. Kyselyyn vastasi 28 asukasta.</p> <p>Tutkimustulosten mukaan asukkaiden sosiaaliset suhteet olivat varsin hyvät ja heillä oli tarpeeksi ystäviä opiskelupaikkakunnalla Jyväskylässä. Osalla vastanneista ystävät olivat jääneet entiselle asuinpaikkakunnalle ja uusien ystävien saaminen oli vaikeaa. Asuminen ylioppilaskylässä oli ollut mielekästä ja vastaajat kokivat saavansa hyvin tukea asumiseensa ja opiskeluunsa. Opiskelukaverit olivat hyvänä tukena arjen ongelmassa. Ylioppilaskylän kerhot olivat suosittuja ja niihin osallistuttiin mielellään.</p> <p>Ylioppilaskylä oli vastaajien mielestä perusturvallinen, mutta jonkin verran häiriöitä ja rikkomuksia ylioppilaskylässä oli tapahtunut. Vastaajista tärkeää oli kuitenkin se, että näistä välillä pelottavistakin tapauksista oli päässyt keskustelemaan opiskelukavereidensa kanssa. Suuri osa vastaajista koki voivansa hyvin kyselyn hetkellä. Ylioppilaskylässä ja yliopistossa havaittiin jonkin verran kiusaamista ja epäasiallista kohtelua. Kiusatuksi joutumisesta tunnettiin huonoa oloa, mutta vastaajat eivät suurta huolta asiasta kokeneet.</p> <p>Tulosten mukaan suuri osa vastaajista oli sitä mieltä, ettei yhteisöllisyyden kokemuksia kylässä tunnettu. Omaehtoiseen toimintaan oli kiinnostusta ja erilaisia ehdotuksia omaehtoiseen toimintaan löytyi vastaajilta runsaasti. Erityisiä huolenaiheita vastaajilta löytyi myös jonkin verran. Erityisesti opiskelujen jälkeinen elämä huolestutti. Kuinka saada töitä opiskelujen jälkeen mietitytti monia. Myös se herätti ajatuksia, kuinka ihmissuhteiden ja varallisuuden tulee käymään lähitulevaisuudessa. Ylioppilaskylästä lähteminen oli osalle pelottava ajatus. Tämä opinnäytetyö osoitti, että ylioppilaskylän nuoret asukkaat halusivat olla mukana luomassa yhteisöllisyyttä kylään muun muassa omaehtoisen toiminnan avulla. Toiminnan tulisi kuitenkin olla sellaista, että siihen on helppo osallistua, eikä se saisi sitoa liikaa</p>	
Asiasanat (avainsanat) Yhteisöllisyys, omaehtoinen toiminta, Jyväskylän yliopiston ylioppilaskylä	
Sivumäärä 42	Kieli Suomi
Huomautus (huomautukset liitteistä) Kaksi liitettä	
Ohjaavan opettajan nimi Sari Miettinen	Opinnäytetyön toimeksiantaja Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta

DESCRIPTION

	Date of the bachelor's thesis 30.1.2015
Author(s) Anu Lepistö-Pasanen	Degree programme and option The Degree Programme in Civic Activities and Youth Work, Finnish
Name of the bachelor's thesis COMMUNALITY AND WELLBEING IN STUDY VILLAGE Questionnaire for people living in Study Village from Jyväskylä University.	
Abstract <p>The purpose of this study was to identify young students' experiences of Jyväskylä university's student village housing and social connectedness there. In addition, the residents wanted to be inquired about the interest in voluntary activities and in the organization of the student village. The aim was to give the residents a voice and thus help the student village operators to plan their activities from the inhabitants' perspective. The study was a qualitative study, which had some quantitative features. The data was collected by a questionnaire sent to the students. The questionnaire was answered by 28 people.</p> <p>The results showed that the inhabitants have quite good social relations, and they had enough friends in the study locations in Jyväskylä. Some respondents said that their friends had stayed in the previous place of residence and getting new friends was difficult. Student Housing in the village had been meaningful and respondents felt they received good support for living and studying. Study friends were a good support for everyday problems. Student Village clubs were popular.</p> <p>Respondents felt that the Student Village was basically safe, but some disturbances and violations had occurred. However the respondents felt that it was important that they could discuss these cases with their friends. A large proportion of the respondents felt well at the time of the survey. There have been some cases of bullying and inappropriate treatment in the student village and at the university. Being bullied caused some alarm, but the respondents did not care about the matter very much.</p> <p>The results show that a large proportion of the respondents were of the opinion that there is no real sense of community in the village. Various proposals for independent activities were given by the respondents, The respondents said that there are some issues that worry them to some extent. Life after studies and how to get a job after graduation worried many. Also, thoughts about what will happen to human relationships and wealth in the near future. Leaving the student village was one of the scary thoughts. This study showed that young residents of the student village want to be involved in enhancing social connectedness in the village via self-motivated action. However the action must be such that it is easy to participate in and will not bind the resident too much.</p>	
Subject headings, (keywords) Community, self-motivated activity, Jyväskylä university's student village	
Pages 42	Language Finnish
Remarks, notes on appendices Two appendices	
Tutor Sari Miettinen	Bachelor's thesis assigned by The Student Union of the University of Jyväskylä

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	1
2	NUOREN AIKUISEN ELÄMÄN HAASTEET	2
2.1	Itsenäistyminen ja muuttaminen omaan asuntoon	2
2.1.1	Taloudellinen tuki	3
2.1.2	Asumisen tukeminen.....	3
2.2	Elämänhallinta	4
2.3	Terveys ja hyvinvointi	4
2.4	Syrjäytyminen.....	5
3	YHTEISÖT JA YHTEISÖLLISYYDEN KOKEMINEN.....	6
3.1	Yhteisöllisyys murroksessa	6
3.2	Uusi yhteisöllisyys.....	7
3.3	Huono yhteisöllisyys	8
3.4	Hyvä yhteisöllisyys.....	8
4	NUORTEN VAPAA-AIKA, OSALLISUUS JA OMAEHTOINEN TOIMINTA	9
4.1	Osallistuminen ja osallisuus	10
4.2	Nuorten omaehtoinen toiminta ja vapaa-ajan vietto.....	10
4.3	Positiivinen aktivismi	11
4.4	Omaehtoinen oppiminen.....	11
4.4.1	Mielenkiinnon herääminen omaehtoiseen oppimiseen.....	12
5	OPISKELU YLIOPISTOSSA	12
5.1.1	Pitkät opiskeluaajat.....	13
5.1.2	Opiskelumotivaatio ja ajankäytön ongelmat.....	13
5.1.3	Tukea opiskeluun toiselta opiskelijalta.....	14
5.2	Opiskelun tukeminen Jyväskylän yliopistossa	15
6	JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNTA.....	16
6.1	Kortepohjan ylioppilaskylä.....	16
6.1.1	Kortepohjan vapaa-aikatoimikunta.....	17
6.1.2	Kortepohjan ylioppilaskylän asukasneuvosto.....	17
7	TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMAT.....	18
8	TUTKIMUKSEN AINEISTO JA MENETELMÄT	19
8.1	Tutkimuksen kohdejoukko	20

8.2	Aineiston analyysi	21
9	TUTKIMUKSEN TULOKSET	21
9.1	Muuttaminen omaan asuntoon.....	22
9.2	Asuminen ylioppilaskylässä	24
9.3	Vapaa-aika ja harrastukset.....	25
9.4	Ylioppilaskylän turvallisuus ja oma hyvinvointi	27
9.5	Jaksaminen opinnoissa ja jaksamisen tukeminen	30
9.6	Yhteisöllisyys ylioppilaskylässä.....	31
9.7	Opiskelujen jälkeisen elämän huolenaiheet.....	35
10	POHDINTA	35
	LÄHTEET	41

LIITTEET

1 Kortepohjan vapaa-aikatoimikunnan tiedotuslehti Kylähullu 1/2014. Naapurissa on voimaa. Lehtiartikkeli

2 Kyselylomakkeet

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on tarkastella nuorten aikuisten ajatuksia yhteisöllisyydestä Kortepohjan ylioppilaskylässä ja asukkaiden osallistumisinnostusta ylioppilaskylän toimintaa kohtaan. Olen toiminut kuvataidekerhon ohjaajana Kortepohjan ylioppilaskylässä ja ollut mukana suunnittelemassa kortepohjatoimintaa Kortepohjan vapaa-aikatoimikunnan perustamassa työryhmässä. Työryhmässä käsiteltiin ylioppilaskylän asukaslähtöistä toimintaa, jonka punaisena lankana kulki yhteisöllisyys, uuden oppiminen, vuorovaikutuksellisuus, ihmisten auttaminen, vertaistoiminta, innovatiivisuus ja ongelmien ratkaisut. Tämä herätti mielenkiinnon toteuttaa opinnäytetyöhön liittyvän tutkimuksen Kortepohjan ylioppilaskylälle. Tutkimuksesta saadun tiedon avulla ylioppilaskylän eri tahot voivat kehittää kylän toimintaa asukkaiden näkökulmista käsin.

Tutkimuksen tarkoitus muotoutui keskusteluista Kortepohjan ylioppilaskylän kyläsihteeri Mari Lähteenmäen kanssa toukokuussa 2014. Kyläsihteeri toivoi kyselylomaketta, jossa on kysymyksiä monipuolisesti liittyen asukkaiden elämään ylioppilaskylässä. Kyläsihteerin kanssa sovitut kysymysten aiheet muodostavat hyvän kokonaisuuden nuorten elämästä ylioppilaskylässä, elämään liittyvistä haasteista ja mahdollisista syrjäytymisen riskeistä. Näitä aiheita ovat muun muassa asuminen opiskelija-asunnossa, elämänhallinta, turvallisuus, opiskelun tukeminen ja osallisuus ylioppilaskylässä. Yhteisöllisyyden kehittäminen ylioppilaskylässä ehkäisee nuorten syrjäytymistä ja lisää nuorten osallisuutta kylän yhteisiin toimintoihin.

Vapaa-ajan harrastukset ovat tärkeitä, jotta nuori voi hyvin ja jaksaa suoriutua opinnoistaan. Tutkimuksessa selvitetään asukkaiden näkökulmia ja mielipiteitä vapaa-ajan ohjauksesta opiskelua tukevana toimintana. Kyselyssä pohditaan kiinnostuksen määrää myös asukkaiden omaehtoisen toiminnan järjestämiseen kylässä. Juuri tämä omaehtoinen toiminta tarvitsee kehittämistoimia jatkossa ja ydinajatuksena toimii se, ettei kukaan jäisi yksin. Naapurit tutustuisivat toisiinsa ja paras tapa tutustua on juuri yhteistoiminnan kautta. Toiminnasta tulisi elävä ja kokoajan kehittyvä systeemi. Vastuu toiminnan kehittymisestä olisi kaikilla ja toiminta eläisi omaa elämäänsä yhteisvastuullisesti.

2 NUOREN AIKUISEN ELÄMÄN HAASTEET

Nuoren elämä muuttuu vastuullisemmaksi koulutuksen, työn, parisuhteen, tai lapsen kasvatuksen myötä, ja näin myös haasteellisuus lisääntyy. Nuori aikuinen alkaa asettamaan elämälleen tavoitteita ja unelmia. Unelmien toteuttaminen ei aina ole helppoa, ja ikäviä yllätyksiä tapahtuu. Siksi elämänhallinta haasteiden alla voi olla hankalaa. Nuori on saanut lähipiirinsä kautta tietynlaiset toimintamallit ja arvot, joiden kautta nuoret tekevät valintoja omassa arjessaan. Myöhemmin aikuisikään tultaessa nuori aikuinen löytää ympäristönsä kautta toisenlaisia arvoja, jotka saattavat olla ristiriidassa aiemmin omaksuttujen arvojen kanssa. Ympäristön tuomat vaatimukset voivat herättää kysymyksiä siitä, kuka minä olen ja mitä elämältäni haluan? Paineet voivat liittyä muun muassa oman kehon kuvaan, työelämään, opiskeluun, vapaa-aikaan, perhesuunnitteluun, tai parisuhteeseen. (Martikainen 2009, 9-13.)

2.1 Itsenäistyminen ja muuttaminen omaan asuntoon

Suomessa vuonna 2006 voimaantulleen nuorisolain mukaan nuorilla tarkoitetaan alle 29-vuotiaita henkilöitä. Nuorisolain tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. (Nuorisolaki 72/2006 1:2 §.)

Nuorten muutto omaan kotiin on pidetty yhtenä siirtymävaiheena nuoruudesta aikuisuuteen. Siirtymä aikuisuuteen on nykypäivänä todettu olevan paljon monimutkaisempi kehitys, eikä lapsuudenkodista lähtemistä pidetä niin yksiselitteisenä kuin aikaisemmin on pidetty. Omilleen muuttoa pidetään silti yhteiskunnassamme tärkeänä aikuisuuteen siirtymisen vaiheena. Nuoret muuttavat omaan asuntoon noin kaksikymmenvuotiaina. Nyky-yhteiskunnassa vaikuttavat aikuisuuteen siirtymiseen myös nuoruuden pidentyminen ja yhteiskunnan individualisoituminen, eikä perinteisen mallin mukaisia elämän polkuja löydy jokaisen nuoren elämästä. (Aapola & Ketokivi 2005, 66 – 67).

2010 on tehty tutkimus nuorten asumisesta ja heidän tyytyväisyydestä siihen. Tutkimushanke toteutettiin yhdessä ympäristöministeriön, valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan ja Nuorisoasuntoliitto ry:n kanssa. Tutkimuksen kohteena olivat 18–29-vuotiaat nuoret ja vastaajia kyselyyn oli yhteensä 1002. Tutkimuksessa oli käynyt ilmi, että 77 %

oli muuttanut pois lapsuuden kodista ja suurin osa oli ollut iältään 18–20-vuotiaita. Naisista useampi muutti pois 18–19-vuotiaana kuin miehistä. Syitä kotoa pois muuttamiselle oli useita, mutta suurin osa oli sitä mieltä, että halu itsenäistyä vaikutti pois muuttamiseen kotoa. Muita merkittäviä syitä olivat seurustelu ja yhteen muuttaminen seurustelukumppanin tai puolison kanssa. (Kupari 2011, 16.)

2.1.1 Taloudellinen tuki

Opintotuki sisältäen opintorahan ja asumislisän on Suomessa ollut pieni ja pelkän opintotuen varassa elävät opiskelijat kokevat varallisuutensa riittämättömiksi. Opiskelun ohella työssä käyvät taas kokevat rahojensa riittävän melko hyvin. Tutkimukset ovat osoittaneet, että nuorten kulutusmenot ovat suuremmat kuin tulot. Rahaa ei jää säästöihin ja tulevaisuuden hankintoihin. Asuminen ja energia vievät suurimman osan tuloista. Opiskelijoilla tämä näkyy kaikista selkeimmin ja toimeentulon taso on heikompi kuin muiden sosioekonomisten ryhmien.

Talouden suunnittelulla pyritään saavuttamaan tasapaino kuluttamiseen siten, että omat resurssit riittävät. Tutkimusten mukaan oman rahatalouden hoitaminen ja hallinta auttavat varautumaan yllättäviä tilanteita varten. Budjetointi ja talouden suunnittelu voivat ehkäistä velkaantumisia ja muita ongelmia. Puutteellinen taloudenhallinta voi aiheuttaa ongelmia myös muille elämänalueille. Esimerkiksi vapaa-aikaan ja harrastuksiin ei välttämättä riitä varallisuutta. (Kupari 2011, 33–75.)

2.1.2 Asumisen tukeminen

Vuonna 2008 ympäristöministeriön hallinnoima nuorten tuetun asumisen kansallinen hanke pyrki ennaltaehkäisemään nuorten syrjäytymistä ja asunnottomuutta. Yhtenä tavoitteena oli nuoren yhteiskunnallisen osallisuuden lisääminen ja sitä kautta syrjäytymisen ehkäisy. Nämä keinot pyrittiin löytämään motivoivasta ja osallisuutta vahvistavasta arjen toiminnoista. Lisäksi nuorten itsenäisen elämän ja asumisen valmiuksia halettiin tukea erilaisilla kursseilla ja infotilaisuuksilla. Monialainen yhteistyö nuoren asumisen turvaajana estää nuoren syrjäytymisen ja vahvistaa nuoren osallisuutta. Pikainen puuttuminen nuoren tilanteeseen parantaa nuoren mahdollisuuksia päästä takaisin yhteisön jäseneksi. (Kupari 2011, 81.)

2.2 Elämänhallinta

Elämänhallintaa voi olla kahdenlaista: sisäistä ja ulkoista elämänhallintaa. Ulkoinen elämänhallinta on usein toisten ihmisten nähtävissä, mutta sisäinen elämänhallinta on enemmän omien valmiuksien ymmärtämistä suhteessa yhteiskuntaan. Terveystila, ystävät, työ, opiskelu, yhteiskunnallinen vaikuttaminen, terveet elämäntavat ja liikunta edesauttavat hyvään elämänhallintaan. Myös omiin kykyihinsä uskominen haastavien tilanteiden ilmaantuessa auttavat ongelmien ratkaisuisissa.

Yksilöllisen vastuun kantamista pidetään usein aikuisuuteen kuuluvana asiana. Tämän lisäksi arjessa olisi hyvä olla myös yhteisöllistä vastuun kantamista. Tämä tarkoittaa läheisiltä ja yhteiskunnalta saatavaa riittävää sosiaalista tukea. Elämänhallinnan romahhtaessa ongelman syitä pitäisi etsiä yksilön voimavarojen puutteen lisäksi myös sosiaalisen tukiverkon toimimattomuudesta. Tärkeimmäksi seikaksi hyvän elämänhallinnan ylläpitämiseksi on osoitettu olevan yksilön kyky tunnistaa omat voimavaransa ja avun tarpeensa. Jos tätä kykyä ei arjen myllerryksessä löydetä, niin silloin saatetaan ajautua alkoholin väärinkäyttöön, väkivaltaan, masennukseen ja pahimmassa tapauksessa itsemurhaan. (Martikainen 2009, 85–89.)

2.3 Terveys ja hyvinvointi

Nuoren arki saattaa olla täynnä haasteita erilaisten odotusten ja vaatimusten myötä. Jaksamisen kannalta sosiaalisten verkostojen olemassa olo on ratkaisevan tärkeää. Ystävyysuhteet ja perhe auttavat saamaan paineita pois arjen ongelmista, ja usein läheisiltä voi saada uudenlaisia näkökulmia asioihin ja elämään. Myös omasta itsestä huolehtiminen antaa voimia kohdata elämän haasteita. Fyysisen kunnon ylläpitäminen esimerkiksi harrastusten avulla luo pohjaa hyvälle terveydelle ja jaksamiselle. (Martikainen 2009, 85–89.)

Media tuo nuorten elämään ihan uudenlaisia haasteita informaation lisääntyessä aina vain enemmän. Uudenlaiset arvot ja ihanteet liittyvät muun muassa kauneuden ja nuoruuden tavoitteluun, kovaan työntekoon ja jaksamisen korostamiseen. Ulkonäköpainee ovatkin nuorten suurimpia huolia, ja siitä syystä nuoret käyttävät suuren osan energiansa ja rahoistaan ihanteiden tavoitteluun ja ylläpitämiseen. Tämän tapainen stressi tuo

nuoren elämään lisäpaineita ja saattaa heilauttaa nuoren elämänhallinnan suuntaa ratkaisevasti. Omien arvojen mukainen elämä luo hyvinvointia nuorelle ja lähiympäristölleen. (Martikainen 2009, 103–117.)

Päihdeasenteet ovat nuorten keskuudessa muuttuneet sallivimmiksi vuosikymmenten aikana. Yhä useampi nuori on sitä mieltä, että alkoholi kuuluu tavanomaiseen elämäntapaan. Myös kannabiskasvien kasvattamisesta tai hasiksen polttamisen suhteen asenteet ovat sallivampia. Asennemuutoksiin vaikuttavat muun muassa se, että huumeet ovat tulleet entistä tutuimmiksi nuorten keskuudessa. Väestökyselyn kautta on saatu arvio, että kannabista kasvattavat kotona karkeasti ottaen noin 40 000 - 60 000 suomalaista. (Pekkarinen ym. 2012, 84–85.)

Mielenterveysongelmista kärsivät henkilöt käyttävät psykiatrisia palveluita tyypillisesti varhaisaikuisuudessa. Syitä mielenterveyspalveluihin hakeutumiselle ovat masennus ja erilaiset käytöshäiriöt. Nuorisobarometreista on saatu selville, että 15 - 29-vuotiaat ovat erittäin tyytyväisiä elämäänsä. Kuitenkin noin 20. ikävuoden kohdalla tapahtuu muutos tyytyväisyydessä. (Pekkarinen ym. 2012, 86–87.)

Syrjäytymiseen liittyy voimakkaasti monet elämänhallintaan liittyvät ongelmat, kuten muun muassa päihteet ja terveyden ongelmat. Nämä ongelmat ovat usein ylisukupolvisia ja jo lapsuuden kodissa omaksuttuja tai perittyjä. Ne joilla on vähiten syrjäytymisprosessilta suojaavia tekijöitä, joutuvat todennäköisimmin ongelmiin. Suojaavia tekijöitä voivat olla esimerkiksi läheiset ihmissuhteet, harrastusmahdollisuudet sekä oikea-aikainen puuttuminen ja varhainen hyvinvoinnin tukeminen. (Pekkarinen ym. 2012, 88.)

2.4 Syrjäytyminen

Nuorten syrjäytyminen tarkoittaa laajaa psyykkis-aineellista ongelmakokonaisuutta. Nuori usein putoaa yhteiskunnan normaalien käytäntöjen ulkopuolelle. Syrjäytyminen voi tarkoittaa myös päihderiippuvuuksia ja rikollisuutta. Syrjäytyneiksi usein luokitellaan työvoiman ja opiskelun ulkopuoliset nuoret, joilla ei ole peruskoulun lisäksi muuta koulutusta. Syrjäytyneiden nuorten tarkkaa määrää ei tiedetä. Vuonna 2010 arvioitiin syrjäytyneiden nuorten määrän olevan noin 5 % kaikista nuorista. (Myrskylä 2012, 2.)

Syrjäytymistä itseään ei voi mitata, vaan ilmiö on ensin operationalisoitava joksikin havaittavaksi ja mitattavaksi. Ajatuksia herättää esimerkiksi se, minkä ulkopuoliseksi syrjäytynyt joutuu. Syrjäytymisen on ajateltu koskevan muun muassa yhteisöllisyyttä, yhteiskuntaa, elämäntapoja ja hyvinvointijärjestelmiä. Nuoret eivät ole pelkästään vain palvelujärjestelmien asiakkaita, vaan myös nuorisokulttuurien, perheiden ja nettiyhteisöjen jäseniä, tai ulkopuolisia näistä. Syrjäytymiskeskusteluissa olisikin otettava huomioon omaehtoisen olemisen ja vapaa-ajan merkityksen nuorten elämässä. Nuorten omat näkemykset syrjäytymisestä liittyvät muun muassa ystävien vähyyteen. (Pekkari-
nen ym. 2012, 68 – 70.)

3 YHTEISÖT JA YHTEISÖLLISYYDEN KOKEMINEN

Yhteisöt ja yhteisöllisyyden kokeminen ovat nuorelle monella tavalla merkityksellisiä asioita. Yhteisöjä voivat olla esimerkiksi valtio, kunta, kylä, yhdyskunta ja erilaiset ryhmät. Yhteisöstä puhutaan usein silloin, kun yhteisön jäsenillä on jotain yhteistä. Ihminen on sosiaalinen olento ja yhteisöön kuuluminen kehittää ihmistä suhteessa toisiin ihmisiin. Minuus laajenee meiksi samoin ajattelevien yhteisössä. Yhteisö ei ole pelkästään ryhmä ihmisiä, vaan se tarvitsee integraation ja yhteisöksi kasvamisen. Tässä on merkittävää yhteenkuuluvuuden tunne ihmisillä. Yhteisö tarvitsee ajatuksen, minkä pohjalle rakennetaan yhteisöllinen ja ihmisiä yhdistävä tahto. Yhdessä tehtävät toiminnot ja niihin samaistuminen luovat kiinteää yhteisöä. Pelkästään ulkoisella pakolla ei yhteisöä koskaan luoda, vaan riittävä yhteisöllinen tahto, keskinäinen vuorovaikutus ja itseohjautuvuus ovat avainasemassa tässä luomistyössä. (Harju 2010, 70–73.)

3.1 Yhteisöllisyys murroksessa

Yhteisölle on siis tyypillistä sen yhteiset arvot ja tavoitteet. Joskus tasapainoilu yksilöllisyyden ja yhteisöllisyyden arvojen välillä on vaikeaa yhteisössä. Samalla, jos on riippuvainen toisista ihmisistä, voi silloin tuntea menettävänsä jotain itsenäisyyden kokemuksia. Riippuvuus voi kuitenkin olla positiivista, sillä silloin voi kokea olevansa tärkeä muille. Nyky-yhteiskunnan arvostaessa entistä enemmän yksilöllisyyttä on erityisen vaikea päättää tuetaanko yksilöllisyyttä vai yhteisöllisyyttä vai onko mahdollista tukea molempia samanaikaisesti? (Raina 2012, 11–13.)

Ihmiset helposti pysähtyvät haikailemaan mennyttä aikaa, jolloin kyläyhteisöissä ihmiset tunsivat toisensa, pitivät huolta toisistaan ja tekivät yhdessä asioita koko yhteisön hyväksi. Nämä asiat toimivat silloin, kun näihin yhteisöihin kasvettiin ja niissä elettiin yleensä koko elämän ajan. Erilaisuus koettiin yhteisöllisyyttä rikkovana, eikä vähemmistöryhmiä hyväksytty kovinkaan helpolla. Perinteiset yhteisöt olivat aikoinaan myös hyvin autoritäärisiä, eikä yhteisistä perinteistä sopinut poiketa. Nämä yhteisöt olivat usein myös ihmisryhmiä toisistaan erottelevia. Vieraat koettiin uhkana ja yhteisöjen rajapinnat selvät ja tiukat. (Raina 2012, 14–18.)

Yhteiskunta on siis muuttunut paljon ja esimerkiksi kuusikymmenluku oli monenlaisen vapautumisen aikaa. Silloin koulunkäynti ja opiskelu alkoi olla mahdollista yhä useammalle. Tasa-arvon noustessa tärkeäksi yhteiskunnalliseksi arvoksi entiset rakenteet yhteisöissä eivät enää toimineet. Elämme aikaa, jossa yhteisöt ovat keinotekoisesti rakennettuja. Ihmiset voivat kuulua samanaikaisesti useisiin ryhmiin tai yhteisöihin. Ihmiset eivät tunne yhteisöönsä kuuluvia jäseniä kovinkaan helposti. Kun yhteisön jäsenet eivät tunne toisiaan, niin motivaatio toisistaan huolehtimiseen vähenee. (Raina 2012, 18 – 20.)

3.2 Uusi yhteisöllisyys

Uusien kyläyhteisöjen ja asuinalueiden yhteisiä tavoitteita ovat yleensä vapaaehtoiset talkoot. Talkoot tuottavat yhteistä hyvää helposti, mutta niihin osallistuminen näyttäisi olevan yleisesti kovin vähäistä. Tämä saattaa johtua siitä, että moni ajattelee, ettei asia kuulu varsinaisesti heidän tehtävikseen. Asukkaiden vaihtuvuus ei myöskään synnytä mitään erityisiä perinteitä kyläyhteisöstä huolehtimiselle. Yhteisiä tavoitteita ei näin ollen ehdi syntymään. Yksilöllisten arvojen noustessa yhteisöllisten arvojen yläpuolelle olisikin tärkeää pohtia uudenlaisia osallisuuden ja vuorovaikutusten tapoja yhteisössä. (Raina 2012, 21.)

Hyvä yhteisö on rakenteeltaan sellainen, jossa ihmisten välinen vuorovaikutus toimii ja yhteisöjen prosesseja ohjataan koko yhteisön voimin. Vanhat rakenteet eivät aina toimi, ja siksi kulttuurien muutokset on otettava kehityksessä huomioon. Johtajuutta tarvitaan edelleenkin ryhmien ohjauksessa, mutta tämän päivän johtaminen edellyttää ryhmädynamiikan tuntemista sekä kykyä kehittää ja tukea yksilöiden osaamista yhteisössä. Joh-

taminen on ennen kaikkea kokonaisuuksien hoitamista. Johtajuuden täytyy olla läpinäkyvää, ennustettavaa ja sitä täytyy voida jakaa. Yhteisöllisyyden muodostuminen ei ole vain ylhäältä alas liikkuvaa kehittämis- ja muutosprosesseja ja projekteja, vaan yhteisöjä pitää voida rakentaa ja kehittää yhdessä. (Raina 2012, 22.)

Tärkeää yhteisöllisyyden luomisessa on siis päätös siitä, mitä arvoja halutaan vaalia. Yleisiä arvoja ovat muun muassa tasa-arvo, suvaitsevaisuus, vallankäytön läpinäkyvyys ja oikeudenmukaisuus. Myös kaikkien yhteisön jäsenten mahdollisuus osallistua päätösten tekoon ja tulla kuulluksi ovat usein miten arvopohjana yhteisöissä. Jos nämä eivät näy yhteisön toiminnassa, niin yhteisössä ei koeta olevan hyvää yhteisöllisyyttä. Ongelmana usein onkin arvojen moninaisuuksien lisääntyminen. Mahdollisuuksien lisääntyessä myös vaatimukset lisääntyvät laadullisesti, että määrällisesti. Se, että teoriassa esitetyt arvot olisi saatava näkymään myös käytännön vuorovaikutustilanteissa, voi olla hankalaa. Samalla myös yksilöllisyyden arvot kilpailevat yhteisöllisyyden kanssa. (Raina 2012, 23 – 26.)

3.3 Huono yhteisöllisyys

Huonossa yhteisöllisyydessä on havaittavissa voimakkaasti valtaa itsellään pitävä johtaja tai ryhmä. Johtajuus voi olla epäselvää tai ennustamatonta. Yhteisön jäsenten on alistuttava annettuihin sääntöihin, joihin he eivät voi joko ollenkaan tai vain vähäisesti vaikuttaa. Huonoon yhteisöllisyyteen kuuluu myös erilaisuuden vierastaminen. Huonosti toimiva ryhmä irtaantuu ympäristöstään eikä ole dialogissa muiden ryhmien kanssa. Tämän tyyppisessä yhteisössä elävä jäsen voi pelätä joutuvansa ulkopuolelle. Tässä tapauksessa yhteisöä voi kuvata pysähtyneeksi. (Raina 2012, 26–27.)

3.4 Hyvä yhteisöllisyys

Hyvän yhteisöllisyyden tunnistaa avoimuudesta ja dialogisuudesta ympäristön kanssa. Kaikilla jäsenillä on mahdollisuus osallistua yhteisön toimintaan mukaan. Johtajuus on läpinäkyvää ja perustuu yhteisiin sopimuksiin. Yhteisössä mahdollistetaan positiivinen sitoutuminen ja oikeudenmukaisuus. Jäsenet pitävät toisistaan huolta, eikä erilaisuutta koeta uhkana. Yhteisesti sovitut säännöt ohjaavat yhteisön toimintaa ja vastuuta jaetaan koko yhteisön jäsenten kesken. Tämä lisää luottamusta koko yhteisöön ja rakentaa näin positiivista yhteisöllisyyttä. (Raina 2012, 28.)

Mitä pienempi ryhmä, sitä paremmin voidaan määritellä arvot ja tavoitteet toiminnan ja vuorovaikutuksen suhteen. Sitoutuminen ja jäsenten toisensa tunteminen tapahtuu helpommin pienissä ryhmissä. Globaali yhteisöllisyys hämärtää yhteisöjen rajapintoja ja tuo lisää ihmisiä huolenpidon piiriin, jotka eivät kuulu siihen ydinyhteisöön jossa elää. Verkostoituminen myös muiden yhteisöjen kanssa ei tarkoita ydinyhteisöjen hajottamista, vaan uudenlaisten yhteistyötaitojen omaksumista. Virtuaaliset yhteisöt ovat tuoneet ihmisille mahdollisuuden kokea uudenlaisia yhteisöllisyyttä. (Raina 2012, 29.)

4 NUORTEN VAPAA-AIKA, OSALLISUUS JA OMAEHTOINEN TOIMINTA

Aktiivinen kansalaisuus on oikeuksien käyttöä kansalaistoiminnassa ja kansalaisvaikuttamisessa. Tähän viittaavia käsitteitä ovat aktiivinen kansalainen ja demokraattinen kansalainen. Aktiivinen kansalaisuus on vaikuttamista ja toimimista yhteiseksi hyväksi sekä vastuun ottamista yhteisistä asioista ja osallistumista niiden hoitamiseen. Aktiivinen kansalaisuus mielletäänkin tavallisesti osallistumiseksi yhteisön toimintaan. Aktiivisen kansalaisen vastakohtana voidaan helposti nähdä sellaisen kansalainen, joka on passiivinen. Paremminkin vastakohtana voidaan ajatella henkilöä, joka ei ole sitoutunut mihinkään, eikä koe osallisuutta mihinkään yhteisöön. (Laitinen & Nurmi 2004.)

Aktiivinen kansalaisuus syntyy parhaiten ympäristössä, jossa on mahdollisuus vahvistaa itseluottamusta, rohkeutta ja luovuutta. Tärkeää on myös se, että ihminen voi vaikuttaa omaan yhteisöönsä, missä elää. Osallistavat työmenetelmät ovat hyviä työvälineitä nuorten kasvun tukemisessa. Nuorten kiinnostus esimerkiksi poliittiseen toimintaan on ollut laskussa vuosikymmenten ajan ja tästä syystä on alettu puhumaan demokratiakriisistä. Nuoret ovat kuitenkin edelleen kiinnostuneita yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen muun muassa kulttuurisin ja taiteellisten ilmaisujen keinoin. Uusia poliittisen osallistumisen keinoja ovat aktivismi, blogikirjoittelu, osallistuminen mielenosoitukseen, vetoomuksiin, boikotteihin, maksu- tai ostolakkoihin ja performatiivisiin tapahtumiin. (Anttila ym. 2012. 4-5.)

4.1 Osallistuminen ja osallisuus

Osallistuminen ja osallisuus kytkeytyvät toisiinsa. Osallistuminen voi olla osallistumista esimerkiksi erilaisiin tapahtumiin, tempauksiin, päätöksen tekoon, vapaa-ajan toimintaan tai kansalaistoimintaan. Osallistumalla yksilö toteuttaa itseään, vaikuttaa omaan elämäänsä ja itselleen tärkeisiin asioihin. Osallistuminen on yksi osallisuuden muoto. Osallistaminen on keino kannustaa ihmisiä osallistumaan ja saamaan osallisuuden kokemuksia. Osallistumisen motivaatiot syntyvät usein muualla kuin yksilössä itsessään. Osallisuus on kuulumisen ja mukana olemisen tunnetta. Lähtökohtana toimii osallisuuden omaehtoisuus ja omakohtaisuus. Osallisuutta on kuuluminen johonkin yhteisöön ja siinä toimimista. Osallisuus ja osallisuuden kokemukset ovat kytköksissä osallistujan ihmiskäsitykseen, henkilökohtaiseen elämismailmaan ja identiteettiin. Parhaimmillaan osallisuus merkitsee henkilön sitoutumisesta syntyvää omaehtoista toimimista. (Jelli Järjestötietopalvelu 2014, 34–35.)

4.2 Nuorten omaehtoinen toiminta ja vapaa-ajan vietto

Valtion Nuorisoasian neuvottelukunta ja Nuorisotutkimusverkoston tutkimus Aika vapaalla – nuorten vapaa-aikatutkimus 2009 osoittaa, että nuorten vapaa-aikaa ja kansalaistoimintaa koskevat arvot ovat nopeassa muutoksessa. Esimerkiksi järjestötoimintaan nuoria osallistuu entistä vähemmän ja 2000-luvulla suunta on ollut kokoajan laskussa. Tähän on syynsä muun muassa se, että perinteinen järjestötoiminta koetaan vanhanaikaisena ja liian sitovana toimintana. Painopisteet nuorten osallistumisen tukemisessa järjestötoimintaan on alettu kohdistamaan juuri vapaamuotoisempaan ja projektimaisempaan toimintamuotoihin. Nuorten omien arvioiden mukaan tärkeintä vapaa-ajan toiminnoissa on omaehtoinen toiminta ystävien kanssa, sen jälkeen tulee perheen kanssa vietetty aika ja vasta tämän jälkeen järjestäytynyt kansalaistoiminta.

Vapaa-aikatutkimus on osoittanut, että nuoret kokevat omat mahdollisuudet vaikuttaa vapaa-ajan toimintoihin omalla asuinalueellaan heikoiksi. Tärkeää onkin tukea nuorten omaehtoista toimintaa ja muun muassa heidän vapaamuotoista toimintakulttuuriaan. Näin tutkimuksessa esittää Valtion nuorisoasian neuvottelukunnan puheenjohtaja Outi Mäkelä. (Myllyniemi 2009.)

4.3 Positiivinen aktivismi

Yhteiskunta on muuttunut yhä enemmän avoimemmaksi ja moninaisemmaksi. Yksilöllä on paljon vaihtoehtoja, miten ja missä hän osallistuu ja mihin. Monia valintoja tehdään muun muassa eettisten kysymysten perusteella. Tämä tarkoittaa usein sitä, että halutaan rakentaa parempaa ja yhtenäisempää maailmaa. Esimerkiksi maailmanlaajuiset uhat, kuten ihmisoikeusloukkaukset, köyhyys ja ympäristöongelmat haastavat ihmiset ajattelemaan ja sitoutumaan myös henkilökohtaisesti eettisiin aatteisiin. Lisäksi huolenpidon kysymykset tuntuvat ihmisistä edelleen tärkeiltä ja halutaan pitää huolta lähiyhteisöjen ihmisistä. (Nivala 2008, 238–242.)

Positiivinen aktivismi rakentaa hyvää arkea omaehtoisesti. Positiivinen aktivismi on aitoihin ongelmiin tarttumista, piilevien resurssien hyödyntämistä, hyvän elämän prototyypitystä sekä oppimista alhaalta ylöspäin. Fiksuissa ja onnellisissa kaupungeissa on kyse elämäntapavalinnoista. Ei syytetä, vaan kannustetaan parempiin valintoihin näyttämällä esimerkkiä hyvästä elämästä. Hyvästä tehdään helppoa ja kiinnostavaa, eikä vain tuomita väärää. Kansalaistoimintaa voidaan opettaa ja sitä täytyy ehdottomasti opettaa nuorille. Näin puhui ”Ei kysellä-positiivinen aktivismi ja fikset kaupungit” –luennolla Otavan Opiston pajassa 8.9.2011 tutkija Simo Vassinen. Hänen mielestään yhtenä vaihtoehtona voisi olla esimerkiksi aktivismikoulu, jossa voitaisiin luennoida muun muassa oman ruoan kasvattamista omalla pihalla, korttelijuhlien järjestämisestä ja kaupunkitilojen haltuunotoista. (Vassinen 2011.)

4.4 Omaehtoinen oppiminen

Oppiminen on silloin tehokasta, kun se perustuu haluun saada tietoja ja taitoja. Tämä on omaehtoista oppimista, kun oppijalla on halu tietää, oppia, taitaa ja omaksua. Omaehtoiseen oppimiseen liittyy myös tietynlainen tahattomuus. Kysymyksessä ei varsinaisesti vielä ole oppimista, vaan halusta oppia ja oma-aloitteellista selville ottamista. Omaehtoisessa oppimisessa on pääasiallisina innostuksen syntyminen, havaitseminen, ohjaaminen oikeaan suuntaan sekä ylläpitäminen. Itsenäinen opiskelu voi olla omaehtoista, mutta myös pakonomaistakin. Myös ohjattu opiskeleminen saattaa perustua omaehtoisuuteen tai pakonomaaisuuteen. Erottelukriteerinä toimii oppijan oma halu saada tietoja ja taitoja. Harrastukset edustavat omaehtoista opettelemista, jossa harrastajan oma mielenkiinto pitää toiminnan omaehtoisena. (Metsämuuronen 1997, 19- 22.)

4.4.1 Mielenkiinnon herääminen omaehtoiseen oppimiseen

Henkilön mielenkiinnon herättäminen johonkin asiaan on helppo virittää, jos mielenkiinto on lyhykestoinen. Spontaani harrastus voi syntyä uteliaisuudesta, uutuuden viehätyksestä tai aistimusten etsimisestä. Pitkäaikaisen mielenkiinnon syntymekanismi saattaa saada alkunsa myös itse toiminnasta. Esimerkiksi kouluopetuksessa omaehtoinen opiskelu syntyy usein toiminnan kautta mielenkiintoon. Onkin esitetty, että opetuksessa olisi hyvä muokata opetuksen vaikutuksia harrastukselliseksi, jotta oppija voi itse saada tietonsa ja taitonsa omaa vaivannäköä hyväksikäyttäen. Jotta oppiminen saisi omaehtoisen luonteen, tulisi oppimisen alun oltava kiinnostava, nautittava ja leikinomainen. (Metsämuuronen 1997, 25 – 30.)

5 OPISKELU YLIOPISTOSSA

Yliopistojen tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tehtäviään hoitaessaan yliopistojen tulee edistää elinikäistä oppimista, toimia vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Yliopistojen tulee järjestää toimintansa siten, että tutkimuksessa, taiteellisessa toiminnassa, koulutuksessa ja opetuksessa varmistetaan korkea kansainvälinen taso eettisiä periaatteita ja hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. (Yliopistolaki 24.7.2009/558.)

Koulutusjärjestelmässä tapahtuu jatkuvaa muutosta ja pyrkimyksenä on suunnata kohti tehokkuuteen tähtäävää mallia. Vuonna 1993 on henkilökunnan tehtävistä säädetty, että opettajan tulee ohjata opiskelijoiden opintoja. Yliopistollisen opetuksen ja kasvatuksen tavoitteena on johdattaa opiskelija yliopiston edustamaan kulttuuriseen sivistykseen. Tämä vaatii myös opiskelijalta innovatiivisuutta, rohkeutta ja itsenäisyyttä, jotta tavoitteisiin päästään. Koulutuksen tulisi tarjota opiskelijalle tietoja ja taitoja, joilla olisi merkitystä hänen tulevaisuudessaan. Koulutuksen järjestäjän tulisi keskittyä opetuksessaan pääasioihin ja opiskelijoiden ohjaamiseen. Laadukas ohjaus auttaa opiskelijaa eteneään omaehtoisempaan oppimiseen. Opiskelija oppii asettamaan oppimistavoitteita ja ylläpitämään motivaatiota. Opiskelijat saavat tukea opetuksessa, ohjauksessa, tuutoroinnissa ja neuvonnassa. Vaikka yliopisto on tiedeperustaiseen koulutukseen perustuva

instituutio, voidaan käytännön elämään liittyviä asioita ja työelämänäkökulmia sisällyttää opetukseen ja ohjaukseen. (Eriksson & Mikkonen 2003, 9 – 11.)

5.1.1 Pitkät opiskeluaajat

Pitkät opiskeluaajat ovat aiheuttaneet kritiikkiä niin yliopiston sisällä kuin ulkopuolellakin. Opintoja on alettu tukemaan tehostetulla ohjauksella. Tiedekuntien tai laitosten tulee tarjota tehostettua opistojen ohjausta niille opiskelijoille, jotka ovat vaarassa jäädä alle tavoitteiden, joita tiedekunta on asettanut. Muita ohjauksen piiriin kuuluvia opiskelijoita ovat poissa olleet opiskelijat, sekä pitkän ajan opiskelleet opiskelijat. Yliopisto-opiskelua on aina leimannut ajatus opiskelun vapaudesta ja monesti pitkittyneet opinnot ovatkin hidastempoista sivistymistä ja oman itsen etsintää. Näitä voivat olla ihmisenä kehittyminen, aikaisemman elämän ja maailmankuvan laajentaminen tai halu saada sisältöä elämään. (Eriksson & Mikkonen 2003, 18 – 19.)

Yliopistotutkinnon suorittajien määrä kasvaa jatkuvasti. Vuosittain pyrkineistä vain kolmas pääsee aloittamaan opintonsa yliopistossa. Eri alojen aloituspaikkoja lisätään ja tästä syystä opiskelijat usein aloittavat aloilla, jotka eivät varsinaisesti kiinnosta. Motivaatio-ongelmat johtavat keskeyttämisiin ja moninkertaiseen koulutukseen. Yli puolet yliopistojen opiskelijoista on yli 25- vuotiaita ja keskimääräinen valmistumisikä on 28.8 vuotta. Tästä syystä myös työssäkäynti muuttuu ajankohtaiseksi ja opiskeluaajat sitä kautta pitenevät. Tällä hetkellä useimmat opiskelijat käyvät töissä. Työssä käynnin syitä opintojen aikana ovat muun muassa opintotuen ja asumislisän pienuus ja haluttomuus opintolainan ottamisen. Opiskelun vapauteen kuuluu myös vastuu. Opiskelijan täytyy itsenäisen opiskelun ehtojen mukaan aikatauluttaa opintojaan ja tehdä valintoja oman kiinnostuksensa mukaan. Valintoja varjostavat usein turvattomuuden tunne ja pelko virheellisistä valinnoista. Tähän pelkoon liittyy pääasiassa ammattiuran tavoitteluun kohdistuvat epäonnistumiset. Siksi opiskelijat pelkäävät tehdä valintoja tai saattavat opiskella varmuuden vuoksi kaikkea mahdollista. (Eriksson & Mikkonen 2003, 20 – 23.)

5.1.2 Opiskelumotivaatio ja ajankäytön ongelmat

Motivaatio vaikuttaa siihen, mitä valintoja opiskelija tekee eri toiminta- ja käyttäytymisvaihtoehtojen välillä. Päätääkö esimerkiksi opiskelija lähteä lenkille, opiskella tai

katsoa televisiota. Motivaatio vaikuttaa myös siihen, kuinka innokkaasti opiskelija ryhtyy toimeen, miten intensiivistä se on ja miten hyvin opiskelija keskittyy kyseiseen tehtävään (Lehtinen ym. 2007, 177). Ulkoinen motivaatio on sitä, että opintoja suoritetaan jonkun toisen henkilön vuoksi. Ulkoajohtuvuudesta irti pääseminen on hidasta ja opiskelun alkuvaiheessa omaa vastuuta opiskeluun voi olla vaikea ottaa. Opiskelija tällöin kaipaa opettajilta muun muassa välitöntä palautetta suorituksistaan. Silloin kun opiskelu on itsenäistä ja vapaata, on mahdollisuus myös muihin aktiviteetteihin. Opiskelu tästä syystä saatetaan nähdä vähemmän houkuttelevana kuin muut toiminnot. Joskus opintojen aikataulutus ei onnistu suunnitelmien mukaan ja työtä kertyy aivan liikaa. Silloin opiskelijat turvautuvat muun muassa lukujärjestyksen keventämiseen. Opiskelija tekee tilaa myös muille elämään kuuluville asioille. (Eriksson & Mikkonen 2003, 24–25.)

Suomalaiset nuoret haaveilevat yhdestä elämänmittaisesta urasta. Yhteiskunta edellyttää kuitenkin jatkuvaa uudelleen kouluttautumista ja uran vaihtoa. Sitoutuminen yhteen työhön tai pitkäkestoiseen opiskeluun voi olla hankalaa. Motivaation puutteeseen vaikuttaa myös se, että osa opiskelijoista joutuu rahoittamaan opiskelunsa työnteolla. Osa opiskelijoista on perheellisiä, joten toimeentulon turvaaminen on ensisijaista heille. Valmistumisen ja työllistymisen kannalta on tärkeää, että opiskelijat pääsevät tekemään myös urasuunnittelua. Muuten saattaa käydä niin, että motiivit valmistumiselle puuttuu. Varhaisaikuisuudessa sosiaalisten suhteiden solmiminen on tärkeää ja kotoa muuttaminen vaatii itsenäistymistä. Matkusteleminen, perhe ja työ vievät suuren ajan opiskelijoiden arjesta. Jos opinnot eivät etene, voi taustalla olla jotain sellaista, joihin ohjaus ei vaikuta. Moniin opiskelijoiden ongelmiin voidaan kuitenkin vaikuttaa hyvällä ohjauksella ja neuvonnalla. (Eriksson & Mikkonen 2003, 29 – 31.)

5.1.3 Tukea opiskeluun toiselta opiskelijalta

Laitoksissa ohjausta voivat opettajien ja opiskelijoiden lisäksi antaa laitosten amanuenssit. Opintojen ohjaajia on tiedekuntien opintotoimistoissa ja yliopiston yhteisissä neuvonta- ja ohjauspalveluissa. Myös opiskelijat pystyvät antamaan toisilleen tukea opiskeluun. Tätä kutsutaan vertaistuutoroinniksi, mikä tarkoittaa opiskelijoiden toisilleen antamaa ohjausta. Vertaistuutoroinnin muotoja ovat opiskelijatuutorointi tai pienryhmäohjaus, jossa tuutorit ovat pidemmälle edenneitä perustutkinto-opiskelijoita.

Opiskelijatuutorin tehtäviä ovat opiskelijoiden sitouttaminen tiedekuntaan, laitokseen ja opiskelijayhteisöön. Lisäksi opiskelijatuutorit tutustuttavat opiskelijat opiskeluympäristöjen käytäntöihin. Muita vertaisohjauksen muotoja voivat olla opiskelijoiden vetämät opinto- ja lukupiirit. Opiskelijat voivat toimia myös työelämäneuvojina, pitää vastaanottoja opiskelijoille tai vieraila eri vaiheiden opiskelijoiden seminaareissa. Vertaistuutorointi voi olla osa opetusta tai erillistä ohjausta. (Eriksson & Mikkonen 2003, 45.)

Opiskelijoiden tuki toisilleen vähentää opiskeluun liittyvää yksinäisyyden tunnetta ja lisää sitoutuneisuutta opiskeluihin. Vertaistuutoroinnissa oppiminen tehostuu ja opiskelutaidot kehittyvät. Asioiden opettaminen lisää vuorovaikutusta toisten kanssa ja sitä kautta oma kriittinen ajattelu kehittyy. Syntyy keskusteluja, joissa näkyy opiskelijoille läheisempiä ajattelutapoja. Näin päästään kehittämään metakognitiivisia taitoja eli oman oppimisen arviointia. Itsetuntemus, osaaminen, kommunikointitaidot ja itseluottamus kasvavat. Ryhmässä tapahtuva vuorovaikutus on siis hyvä asia oppimisen kannalta, mutta tämä ei ole aina itsestäänselvyys yksilöllistä suoriutumista korostavassa yliopistossa. Yhteistoiminnallinen oppiminen vaatiikin yhteisön luomista ja yhteisöllisten työtapojen opettelua niin opettajilta kuin opiskelijoiltakin. (Eriksson & Mikkonen 2003, 45 – 48.)

5.2 Opiskelun tukeminen Jyväskylän yliopistossa

Jyväskylän yliopisto tarjoaa opiskelijoille tiedotusta, ohjausta ja neuvontaa. Näiden lisäksi muun muassa opiskelijatuutorit, YTHS, työelämäpalvelut sekä kansainväliset palvelut tarjoavat tukea opintoihin. Erilaisia ohjausmuotoja ovat henkilökohtainen opintosuunnitelma, kirjallinen materiaali, henkilökohtainen neuvonta, ilmoitustaulut ja pienryhmäohjaus. Jyväskylän yliopisto tarjoaa uraohjausta. Uraohjauksessa pohditaan sitä, kuinka elämän eri osat limittyvät työnteon kanssa? Lähtekö opiskelija valmistumisen jälkeen työelämään vai jatkamaan opiskelua esimerkiksi jatkotutkintoon? Opiskelija voi työskennellä myös opintojen aikana, jolloin työkokemusta kertyy ja näin hän pääsee paremmin opintojen jälkeen sijoittumaan vakituisen työelämään. Uraohjausta tarjoavat myös ulkopuoliset tahot. Uraohjauksen kokonaisuuteen kuuluvat ammatinvalinta- ja urasuunnittelu, yliopiston työelämäpalvelut, työ- ja elinkeinotoimiston urasuunnittelu- psykologi, työharjoittelu kotimaassa ja ulkomailla sekä alumnitoiminta. (Jyväskylän yliopisto 2014.)

6 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON YLIOPIILASKUNTA

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta eli JYY on opiskelijoiden oma etu- ja palvelujärjestö. JYYn tärkein tehtävä on jäsentensä edunvalvonta niin yliopistolla kuin ympäröivässä yhteiskunnassa. JYYn sihteeri pyrkii auttamaan kaikissa opiskelijaelämään liittyvissä ongelmatilanteissa. JYYn toiminnan keskus on vuonna 1964 valmistunut Alvar Aallon suunnittelema Ylioppilastalo Ilokivi keskellä kampusta. JYY päätöksenteko on avointa ja demokraattista. Tärkeimmät päätökset tekee kahden vuoden välein vaaleilla valittava edustajisto ja arkisemmasta päätöksenteosta huolehtii edustajiston vuosittain valitsema hallitus. (Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta 2014.)

Ylioppilaskunnan toiminta on kaikille avointa. JYY:n kahdeksan valiokuntaa ovat avoimia opiskelijaryhmiä, jotka järjestävät toimintaa ja tarjoavat mahdollisuuden keskustella ajankohtaisia kuulumisia. JYY kuuluu Suomen ylioppilaskuntien liittoon (SYL), joka ajaa valtakunnallisesti kaikkien Suomen yliopistoissa opiskelevien etuja. SYL tuo opiskelijoiden ääntä kuuluviin sekä koulutuspolitiikasta että muista opiskelijoiden hyvinvointiin liittyvistä asioista päätettäessä. Liikuntaa koskevissa asioissa opiskelijoiden etuja valvoo Opiskelijoiden liikuntaliitto OLL. JYY omistaa myös Kortepohjan ylioppilaskylän sekä Vehkakujan opiskelija-asunnot. (Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta 2014.)

6.1 Kortepohjan ylioppilaskylä

Kortepohjan ylioppilaskylä on JYYn, eli Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan omistama opiskelija-asuntojen kokonaisuus. Kortepohjan ylioppilaskylä sijaitsee Jyväskylässä Tuomiojärven läheisyydessä lähellä yliopistoa. Kortepohjan ylioppilaskylässä asuu yliopistossa opiskelevia eri-ikäisiä nuoria ja aikuisia. Rakennuksia on kylässä 16 ja asukkaita noin 1600. Ylioppilaskylän rakentamisen aloitusvuodesta tulee 50 vuotta täyteen vuonna 2015. (Ylioppilaskylä 2014.) Kortepohjan ylioppilaskylässä sijaitsee seitsemänkymmentäluvulla rakennettu talo, jota kutsutaan lempinimellä DDR. Nimitys tulee siitä, että MNOP- talokompleksi on massiivinen ja ehkä hieman kylmänkin oloinen. DDR on aiheuttanut paljon keskustelua viime vuosina ja on ehdotettu myös talojen purkamista. Talokompleksi herättää ihmisissä monenlaisia tunteita. Harmaat ulkoseinät

ja niitä koristavat graffitit luovat omanlaisensa vaikutelman ylioppilaskylän taloista. Sosiaalisuus on ylioppilaskylän pääasiallinen asumismuoto, mutta asuntoja vuokrataan myös perheasuntoina ja yksinään. Osa ylioppilaskylän asukkaista ovat fukseja ja vaihto-opiskelijoita. (Anttila 2014, 17.)

Kortepohjan kyläsihteeri Teppo Suominen kertoo 2014 julkaistussa Kortepohjan vapaa-aikatoimikunnan tiedotuslehdessä Kylähullussa ylioppilaskylän vaiheista ja kylän yhteisöllisyydestä. Kyläsihteerin mielestä Kortepohjan ylioppilaskylästä tekee erityisen yhteisöllisyys. Kortepohja kun tarjoaa asukkailleen muutakin kuin asunnon. Kortepohjassa on mahdollista harrastaa, osallistua tapahtumiin ja halutessaan myös järjestää niitä. Kortepohjassa toimii Kortepohjan vapaa-aikatoimikunnan KVATin alla kymmenkunta kerhoa ja harrasteryhmää. Kylän yhteisöllisyys on muutakin kuin vapaa-aikaa. Asukasneuvosto tekee päätöksiä yleisen viihtyvyyden ja asumisen kannalta. Kortepohjan ylioppilaskylästä tekee erityisen myös sen asukkaat. Teppo Suominen kiittelee suuresti asukkaiden aktiivista otetta vapaa-ajantoimintojen suunnitteluissa ja toteuttamisissa. (Suominen 2014, 4.)

6.1.1 Kortepohjan vapaa-aikatoimikunta

Kortepohjan vapaa-aikatoimikunta KVAT järjestää muun muassa harrastuskerhoja, kursseja, tapahtumia, talkoita, bileitä ja retkiä. Vapaa-aikatoiminnan järjestämisen lisäksi KVAT helpottaa opiskelijan arkea lainaamalla monenlaisia tarvekaluja ja välittämällä erilaisia harrastustiloja. KVATin toiminta on kaikille yliopiston opiskelijoille avointa. Asukkaat voivat halutessaan myös itse tehdä oman näköistä toimintaa haluumallaan tavalla. Toiminnan järjestämisestä päättävät viime kädessä kyläläiset itse. Kortepohjan kylätoimisto Vaapukka palvelee harrastustiloihin ja lainavälineisiin liittyvissä asioissa. Kortepohjan kyläsihteeri ja Kortepohjan vapaa-aikatoimikunnan puheenjohtaja neuvovat opiskelijoita monissa asukastoimintaan ja vapaa-aikaan liittyvissä asioissa ja kehitysideoissa. (Ylioppilaskylä 2014.)

6.1.2 Kortepohjan ylioppilaskylän asukasneuvosto

Kortepohjan ylioppilaskylän asukasneuvosto on ylioppilaskylän ylin päättävä elin. Asukasneuvosto tuo asukkaiden äänen kuuluviin ylioppilaskylän päätöksenteossa ja valvoo

asukkaiden etuja. Asukasneuvosto kannustaa itsensä kehittämiseen ja oman erityisosaimisen käyttämiseen ylioppilaskylän hyväksi. Ylioppilaskylän kehittäminen viihtyisäksi paikaksi elää opiskeluaikana on hyvä tavoite, johon asukasneuvosto toiminnallaan pyrkii. Asukkaat pääsevät asukasneuvoston tukemana valmistamaan ja toteuttamaan omia ideoitaan itse. Asukasneuvoston kokouksissa tehdään päätökset asukkaiden ideoiden pohjalta. Toteutustavoista pääsee keskustelemaan muun muassa asukasisännöitsijän ja teknisen isännöitsijän kanssa. (Ylioppilaskylä 2014.)

7 TUTKIMUKSEN TARKOITUS

Ylioppilaskylän asukkailta tiedusteltiin kyselyn avulla muun muassa ajatuksia omaehtoisesta toiminnasta ja osallistumisinnokkuudesta ylioppilaskylän toimintoihin. Kyselyssä otettiin esille myös nuorten asumiseen ja opiskeluun liittyviä asioita. Opinnäytetyön tarkoituksena on pääasiallisesti selvittää nuorten aikuisten ajatuksia ylioppilaskylästä yhteisönä, sekä yhteisöllisyyden kokemisesta siellä. Opinnäytetyön tavoitteena on tuoda julki ajatuksia ja kokemuksia niiltä nuorilta aikuisilta, jotka ovat asuneet Jyväskylän ylioppilaskylässä vuosien 2005 ja 2014 välillä. Osa on asunut ylioppilaskylässä jo yhdeksän vuotta ja osa on muuttanut ylioppilaskylään vuoden 2014 aikana.

Opinnäytetyössä keskitytään erityisesti yhteisöllisyyden tarkastelemiseen ylioppilaskylässä. Myös nuorten asumiseen ja opiskeluun liittyviä asioita tarkastellaan ja sitä kautta pyritään saamaan kokonaiskuva mahdollisista nuoria koskettavista haasteista heidän elämässään ylioppilaskylässä. Näillä tiedoilla voidaan lisätä asukkaiden omaehtoista toimintaa, ja siten mahdollistaa turvallisuuden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta, ja mahdollisesti ehkäistä syrjäytymistä ja vahvistaa nuorten elämänhallintaa. Jyväskylän ylioppilaskunnan toimijat saavat tietoa muun muassa siitä, millaista toimintaa ja ohjausta he voivat tarjota ylioppilaskylän asukkaille tulevaisuudessa. Tutkimuksessa selvitetään myös asukkaiden näkökulmia ja mielipiteitä vapaa-ajan ohjauksesta. Harrastukset ja muu vapaa-ajan toiminta lisäävät jaksamista opiskelijan arjessa ja on siten opiskeleja tukevaa toimintaa.

7.1 Tutkimusongelmat

1. Kokevatko ylioppilaskylän asukkaat kylän yhteisölliseksi?
2. Kokevatko asukkaat olonsa hyväksi ylioppilaskylässä ja saavatko he tarpeeksi tukea asumiseen ja opiskeluunsa kylässä?
3. Ovatko asukkaat kiinnostuneita osallistumaan ylioppilaskylän toimintaan ja kuinka osallistumisinnokkuutta voitaisiin parantaa?
4. Millaista omaehtoinen toiminta voisi olla ja kuinka sitä kehitettäisiin tulevaisuudessa?

Asukasdemokratian tavoitteena ylioppilaskylässä on edistää vuokralojen omistajien ja vuokralaisten välistä tiedonvälitystä, yhteistyötä, luottamusta ja keskinäistä vastuuntuntoa taloa koskevissa asioissa. Tähän ylioppilaskylä pyrkii ja siksi asukkaita kannustetaan vaikuttamaan kylän asioihin. Kylävaaleissa äänestysaktiivisuus on ollut alhainen ja asukasneuvoston toiminta ollut heikkoa aktiivisuuden vähentyessä. Asukasdemokratian kehittämiseksi puhutaan paljon työryhmissä. Asukasneuvosto tarvitseekin toiminnan edistämiseksi paljon uusia ideoita ja näkemyksiä. Asukasneuvoston puheenjohtaja Ville Ranta kehottaa asukkaita kysymään itseltään, mitä ylioppilaskylältä haluan? Millaisia vaikutusmahdollisuuksia haluan? Miten tämä kaikki voitaisiin toteuttaa? (Ranta 2014, 6.) Tässä opinnäytetyössä esiintyy samanlaisia kysymyksiä ja opinnäytetyön tulokset auttavat toimijoita tiedostamaan asukkaiden mielenkiintoa omaehtoiseen toimintaan ja yhteisöllisyyden kehittämiseen. Toimeksiantaja voi hyödyntää opinnäytetyön tuloksia esimerkiksi omassa työssään ja mahdollisissa tulevilla projekteillaan.

8 TUTKIMUKSEN AINEISTO JA MENETELMÄT

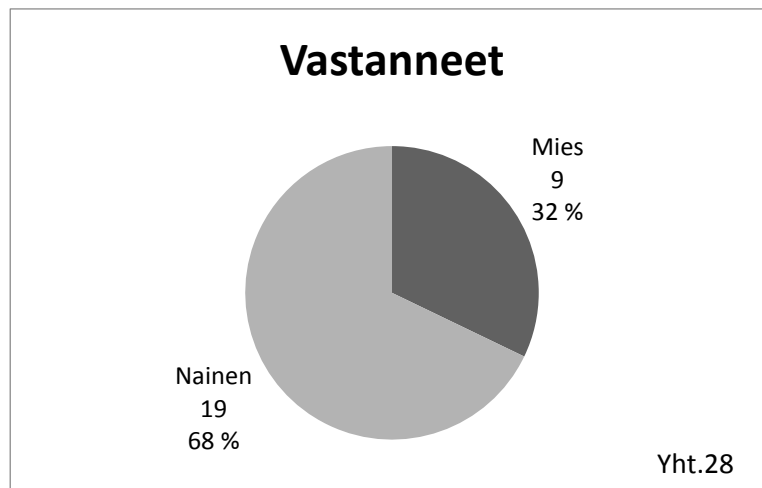
Lomaketutkimus on omaksuttu empiirisen sosiologian pääasialliseksi metodiksi jo 1950-luvulta saakka. Kvalitatiivinen eli tilastollinen ja kvantitatiivinen eli laadullinen analyysi voidaan erottaa toisistaan, mutta niitä voidaan myös soveltaa samassa tutkimuksessa ja saman tutkimusaineiston analysoinnissa (Alasuutari 1993, 31–32). Kysely on yleensä menetelmänä kvantitatiivinen, mutta mukana on pääasiallisesti avoimia kysymyksiä, joita on analysoitu laadullisesti eli kvalitatiivisesti. Koska asukkaita on ylioppilaskylässä paljon, niin siitä syystä sähköinen kyselylomake sopii tämän tyyppiseen tutkimukseen hyvin. Sähköisellä kyselylomakkeella pystyy tavoittelemaan monia ihmi-

siä. Koko ylioppilaskylään verrattuna vastausprosentti oli pieni, mutta kyselyyn vastasivat selkeästi ne, jotka olivat kiinnostuneet tutkimuksen aiheesta. Vastausten laatu oli hyvä, jolloin se nostaa niiden arvoa.

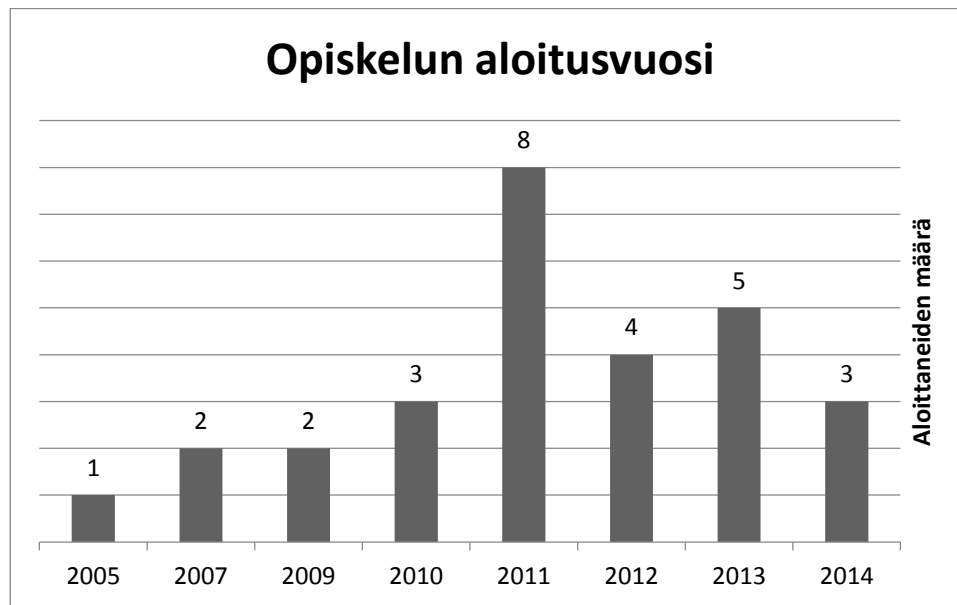
8.1 Tutkimuksen kohdejoukko

Vastauksia tutkimukseen saatiin 28 toistoa. Vastausaikaa oli kaksi viikkoa ajalla 8.9.2014 - 21.9.2014. Vastauksista suurin osa tuli ensimmäisen viikon aikana sekä muistutusviestin jälkeen. Tutkimuksen kohteena olivat yliopistossa opiskelevat nuoret aikuiset, jotka asuivat Jyväskylän ylioppilaskylän opiskelija-asunnoissa. Kyselyyn vastasi kaksikymmentäkahdeksan asukasta, joista naisia oli yhdeksätoista ja miehiä yhdeksän. Nuorin vastaajista oli iältään kaksikymmentä vuotias ja vanhin oli kolmekymmentävuotias. Tutkimus toteutettiin kyselylomakkeella. Opiskelija-asuntojen asukkaat pystyivät vastaamaan kyselyyn sähköpostilla jaetun linkin kautta. Kyselylomake oli valmistettu Google Drivella. Google Drive on Googlen tarjoama ilmainen pilvipalvelu, jonka avulla voidaan luoda erilaisia kyselylomakkeita.

TAULUKKO 1. Vastanneet miehet ja naiset

Opiskelujen aloitusvuodet olivat jakautuneet vuodesta 2005 vuoteen 2014. Suurin osa ilmoitti opiskelunsa aloitusvuodeksi 2011. Kyselyllä haluttiin saada tietoa asukkaiden asumisviihtyvyydestä, asumisen haasteista, opiskeluun liittyvistä haasteista, harrastuksiin ja vapaa-aikaan liittyvistä asioista, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista, yhteisöllisyydestä ja omaehtoisesta toiminnasta. Kysely oli laadittu myös englannin kielellä, jotta myös ulkomailta tulleet opiskelijat pystyisivät vastaamaan kyselyyn. Kaikki vastaajat olivat kuitenkin suomenkielisiä opiskelijoita.

TAULUKKO 2. Opiskelijen aloitusvuodet

8.2 Aineiston analyysi

Aineiston kvantitatiivinen analyysi on tehty vastaajien sukupuolijakaumasta, aloittamisvuodesta, lähimmäistä ihmisistä ja turvallisuuden tunteesta. Miten otannan vastaukset ovat jakaantuneet pääkysymyksiensä kanssa. Otantaa on muokattu vastaamaan haluttua ikävariaatiota, joten yksi opiskelija, yli kuusikymmentä vuotias, on pitänyt poistaa analyysistä. Tulosten analysointiin ei ole vaikuttanut sukupuoli, mutta se on eritelty Taulukossa 1.

Kyselyn monivalintavastauksia on muutettu taulukoiksi havainnoimaan esitettyä asiaa. Tutkimuksen pääpainoa on ollut kuitenkin avoimien kysymyksiensä tulkitsemisessä teoreettisen viitekehityksen kautta. Kyselyä ei ole ollut tarkoitus tulkita tilastollisen matematiikan kautta, vaan otannan erilaisten kirjallisten vastauksien kautta.

9 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Kyselyssä vastaajat pääsivät pohtimaan muun muassa omaa elinympäristöään. Ympäristöhallinnon verkkosivuilla määritellään elinympäristöksi fyysisen elinympäristömme lisäksi myös sosiaaliset ja toiminnalliset, elämän laatuun ja elinolosuhteisiin vaikuttavat tekijät (Valtion ympäristöhallinnon verkkopalvelu 2014). Vastaajat kuvailivat oman

elinympäristönsä koostuvan asuinympäristöstä, johon kuuluvat oman asunnon lisäksi piha, lähikaupat, yliopisto, läheiset palvelut, Jyväskylän keskusta, harrastepaikat, työpaikat, vapaaehtoistyöpaikat, kavereiden kodit ja kotiseudun kodit. Monet mainitsivat myös sosiaaliset suhteet ja niiden vahva kuuluminen omaan elinympäristöönsä. Kaverit ja seurustelukumppanit kuuluvat opiskelijoiden vapaa-aikaan, mutta muutama vastaaja kertoi sosiaalisten suhteiden olevan varsin vähäiset. Ylioppilaskylässä järjestetyt kerhot ja tapahtumat ovat kiinnostavia ja niihin osallistutaan mielellään.

”Asun Kortepohjan Ylioppilaskylän yksiössä, opiskelen yliopistossa ja minulla on iso kaveripiiri Jyväskylässä, joka koostuu omista opiskelukavereista.”(K5)

9.1 Muuttaminen omaan asuntoon

JYY Asukaspalvelut huolehtivat vuokrasopimusten tekemisestä, avainten luovutuksesta sekä asumiseen liittyvästä laskutuksesta. Asukastoimikunta taas pyrkii lisäämään asumisen viihtyisyyttä ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Asukaspalvelujen ja Asukastoimikunnan tarkoitus on muun muassa tehdä Kortepohjan ylioppilaskylään muuttamisen mahdollisimman sujuvaksi tulevan asukkaan kannalta. Muuttaminen omaan asuntoon ei aina kuitenkaan ole mutkatonta. Suurinta harmia on aiheuttanut se, ettei asuntoa ole päässyt näkemään ennen muuttamista. Tämä on tuntunut ahdistavalta ja hankalalta muuttaa ”sokkona”, kun muuttaminen eroon perheestä on muutenkin stressaavaa ja ahdistavaa. Myös avainten saaminen uuteen asuntoon on ollut hankalaa. Avaimen on saanut vasta muuttopäivänä ja tämä on tuntunut kohtuuttomalta. Tästä syystä asukas ei ole päässyt kunnolla suunnittelemaan asunnon sisustamista, tai huonekalujen hankintaa. Jos asukas matkustaa pitkän matkan kotipaikkakunnalta Jyväskylään saakka, niin huonekalujen siirtäminen uuteen asuntoon saattaa olla suuren työn takana.

Asukastoimiston palveluihin oltiin päällisin puolin tyytyväisiä. Tosin asukkaan ovat joutuneet olemaan monessa asiassa joustavia ja omatoimisia muun muassa toimiston hankalien aukiolojen ja hankalan sijaintinsa vuoksi. Suurimmat ongelmat ja ristiriidat asukkaiden ja asukastoimiston välillä ovat syntyneet muuttopäivinä. Asukastoimiston henkilökunnalla on muuttopäivinä paljon työkiireitä, joten aina ei ole pystytty toteuttamaan tulevien asukkaiden toiveita. Tästä syystä ristiriitojen syntyminen muuttajien ja asukastoimiston henkilökunnan kesken on ollut mahdollista. Saman päivän aikana on

ruuhkaa, kun uusia opiskelijoita muuttaa soluasuntoihin, joten ohjeistuksen hallinta on haasteellista. Hissejä on saanut usein jäädä odottelemaan ja avaimia jonottamaan. Ylioppilaskylän opastuskyltit eivät ole olleet tarpeeksi selkeitä. Vapaaehtoiset ohjeistajat saivat myönteistä palautetta, sillä he ovat olleet erityisen ystävällisiä ja avuliaita uusia asukkaita kohtaan. Parhaiten muuttaminen on sujunut silloin, kun asukas on muuttanut ylioppilaskylän sisällä toiseen asuntoon. Muutot ovat olleet sujuvia, eikä ongelmia ole ollut.

”Muutin ensin välivuokralle yhteen ylioppilaskylän vanhemmista taloista. Pihapiiri ja talon porraskäytävät vaikuttivat aluksi kieltämättä hieman epäsiistilistä hylättyine huonekaluineen, graffitteineen ja repsottavine julkisteineen. Tuli vähän sellainen olo, että iltaisin alueella voisi olla meluisaa ja rauhatonta, mutta onneksi tämä osoittautui aivan vääräksi oletukseksi! Uuteen vasta valmistuneeseen taloon muuttaminen paransi asumisviihtyvyyttäni huomattavasti, sillä viihdyn paremmin uudessa, puhtaassa ja kauniissa asunnossani kuin vanhassa jossa ei tehnyt mieli laittaa astioita kaappeihin pinttyneen lian vuoksi. Molemmat muutot itsessään sujuivat moitteettomasti asiakaspalvelun suhteen.” (K6)

Ennen ylioppilaskylään muuttamista asukkailla oli monenlaisia ennakkokäsityksiä ylioppilaskylän asunnoista. Urbanilegendoista huolimatta asuntoihin oltiin enimmäkseen tyytyväisiä eivätkä pienet kolhut ja tahrat seinissä haitanneet. Asuntojen koot aiheuttivat myös hämmennystä, sillä asunnot ovat pieniä. Hetken totuttelun jälkeen asuntojen pienuus ei kuitenkaan haitannut. Tyytyväisyyteen vaikutti muun muassa se, millaisesta asunnosta uuteen asuntoon oli asukas muuttanut. Esimerkiksi lähiöihin tottuneet asukkaat sopeutuivat nopeammin ylioppilaskylän asuntoihin. Likaisuus vanhoissa asunnoissa oli häiritsevää. Tästä eräs asukas teki johtopäätöksen, ettei muuttotarkastusta tehty huolellisesti ennen uuden asukkaan muuttoa. Perusteellisen siivouksen jälkeen viihtyvyys parantui huomattavasti. Erityisen tyytyväisiä asukkaat olivat vasta rakennetun talon asuntoihin, koska ne olivat siistejä ja puhtaita.

”Muutto sujui sujuvasti. Avaimet sain hieman etuajassa, mikä helpotti muuttopäivän aikataulua rutkasti! Alkuun ajattelin asunnon olevan yksi omituisimmista missä tulen koskaan asumaan. Sittemmin olen tykästynyt

pikkuyksiöön. Kortepohjaa voisi verrata vaikkapa Espoon Otaniemeen.”
(K6)

Ylioppilaskylä on mukava ja rauhallinen ympäristö asua. Siisteyteen haluttiin panostusta lisää, sillä varsinkin roskalaatikoiden ympäristö on ollut usein epäsiisti. Rappukäytävistä ja muualta pihoilta on löytynyt myös epäsiisteyttä ja sekavuutta. Pyykkituvan ja saunatilan siisteyteen toivottiin erityistä huolellisuutta. Eräs vastaajista kuvaili ylioppilaskylän ilmettä hieman ”DDR-mäiseksi”.

9.2 Asuminen ylioppilaskylässä

Nuoren halu itsenäistymiseen ja omaan rauhaan mielletään luonnolliseksi suomalaisessa yhteiskunnassa. Omaan asuntoon muuttaminen on usein hieno juttu, sillä nuori kokee, että hän voi rauhassa tehdä haluamiaan asioita ilman, että kukaan puuttuu niihin. Muutto omilleen on riippumattomuuden etsintää ja vapautumista vanhempien vaikutuspiiristä (Aapola & Ketokivi 2014, 80). Omassa asunnossa asuminen antaa vapauden tunnetta ja tätä mieltä olivat myös kyselyyn vastanneet. Eniten viehätti oma päätösvalta arkipäivän asioissa. Muita positiivisia asioita yksin asumisessa olivat oma rauha ja se, että nuorella on tilaa omien elämäntapojensa toteuttamiselle.

”Koti voi tilapäisesti olla hieman kaaoksen vallassa, jos tulee aamulla kiireinen lähtö. Yksin asuessa tämä ei häiritse ketään muita sillä välin ja palatessaan voikin sitten itse korjata asian.” (K8)

Yksin asuminen ei aina ole mukavaa, sillä yksinäisyyden tunne vaikutti vaivaavan useiden vastanneiden mieltä. Yhdeksän vastaajaa oli sitä mieltä, että yksinäisyys on haasteellista yksin asumisessa. Jos asiat eivät aina suju, niin olisi kiva, jos olisi joku auttamaan vaikeissa tilanteissa. Yksi vastaajista kertoi tilanteen, jossa hän olisi terveydentilansa heikentyessä tarvinnut apua muun muassa kaupassa käymisessä ja muissa arki-asioiden hoitamisessa. Arkiasioiden hoitaminen yksin tuntui haasteelliselta muutenkin. Rahat eivät aina riitä, kun kaikki arjen hoitamiseen kuuluvat maksut pitää hoitaa yksin.

”Yksinäisyys, tylsyys, asiat tuntuvat merkityksettömiltä ja turhilta yksin tehtynä.” (K7)

Viisi vastaajaa oli asunut kämppäkaverinsa kanssa ja he näkivät positiivisena asiana juuri sen, että kämppäkaveri helpotti yksinäisyyden tunnetta. Myös kotityöt helpottuivat ja opiskeluun saama tuki oli ollut arvokasta. Kämppäkaverin kanssa yhteiselo ei aina tietenkään ole sujunut mutkitta. Haasteita ilmeni kotitöiden jakamisessa ja yksityisyyden puutteessa.

Kotoa pois muuttamiseen liittyy tutustumista sekä sopeutumista uuteen asuntoon ja kouluun, uusiin sääntöihin ja tapoihin, kulttuuriin, harrastusmahdollisuuksiin, kavereihin ja opiskelutapoihin. Aloittava opiskelija on aikuistumisen ja itsenäistymisen monien uusien haasteiden edessä. Asumiseen ja opiskeluun saatu tuki on tärkeää, jotta nuori jaksaa selviytyä opinnoista. Monesti opiskelua rajoittaa ympäristöön liittyvät ongelmat ja koulutus saattaa pahimmassa tapauksessa keskeytyä. Vastaajat olivat enimmäkseen sitä mieltä, että he ovat saaneet riittävästi tukea asumiseen ja opiskeluun. Varsinkin opiskelukaverit, talon Facebook-ryhmä, oman aineen tutorit ja ainejärjestöt saivat tässä asiassa myönteistä palautetta.

”Yksiötalossa toivoisi olevan yhteisöllisempää, se auttaisi jaksamaan. Kaikki ovat omissa oloissaan eikä vuorovaikutusta ole ollenkaan hissimoikkauksen lisäksi.” (K11)

Osa koki, ettei tukea ole aina saanut ja he ovat joutuneet pärjäämään yksin maalaisjärkeä käyttäen. Vaikka tukea ei ole ollut tarpeeksi, niin pärjääminen opinnoissa ja asumisessa on koettu ihan hyväksi. Osa on kehittänyt omat selviytymiskeinonsa. Yksi vastaajista kertoi hakevansa kaikki tarvittavat tiedot käyttäen Google hakupalvelua verkossa. Ylioppilaskylän sääntöjen ja tapojen oppimiseen saadaan paljon tukea vanhemmilta opiskelijoilta. Eräs vastaaja on kyllä huomannut sen, etteivät kaikki tunnu noudattavan ylioppilaskylän sääntöjä, vaikka niistä kyllä ilmoitetaan ihan riittävästi.

9.3 Vapaa-aika ja harrastukset

25 vastaajaa kertoi viettävänsä vapaa-aikaansa kavereiden kanssa. Perheen kanssa tulee vietettyä myös paljon aikaa. Seurustelukumppani ja lemmikki olivat vapaa-ajan viettossa mukana. Suosituimmat vapaa-ajan viettotavat olivat elokuvien katselu, liikunta-harrastukset ja pelit. Muita tapoja viettää vapaa-aikaa olivat luonnossa liikkuminen,

taide ja musiikki, harrasteryhmät, kerhot ja järjestötoiminta. Kaksi vastaajaa koki itsensä yksinäiseksi, eikä vapaa-aikaan tuntunut kuuluvan oikein ketään. Vanhat ystävät olivat jääneet kotipaikkakunnalle, eikä uusia ystäviä ole löytynyt uudelta paikkakunnalta.

TAULUKKO 3. Vapaa-aikaan kuuluvat henkilöt

Kolme vastaajaa ei ole osallistunut juuri mihinkään ylioppilaskylän tapahtumiin tai kerhoihin. Kerhot ja kurssit olivat selvästi suosituimpia toimintoja, joihin osallistuttiin mielellään. Mainittuja toimintoja olivat muun muassa kasvinvärjäyskurssi, huovutuskurssi, sarjakuvaseura, lautapelikerho, roolipelikerho, Korte-forte-kuoro, fuksiaiset, kuusijuhla, talkoot ja Kortepohjan vapaa-aikatoimikunnan kokoukset. Suosituttuja kokoontumispaikkoja ovat olleet Kierukka, Sopukka, Rentukka ja Lillukka. Yksi vastaajista kertoi käyvänsä läheisessä Akseli ja Elina - kodissa juttelemassa vanhuksille.

TAULUKKO 4. Harrastukset ja vapaa-aika

Kansalaistoiminta ja vapaaehtoistyö ovat tärkeä osa monen suomalaisen vapaa-aikaa. Vastaajien mielestä kiinnostusta kansalaistoimintaa ja vapaaehtoistyötä kohtaan kyllä löytyy. Kolmen vastaajan mielestä kiinnostusta löytyy paljon. 20 vastasi, että vähän kiinnostaa ja viisi oli sitä mieltä, ettei kiinnosta yhtään. Kolmelle vastaajalle myös asuinalueen kansalaistoiminnan organisaatiot olivat heille varsin tuttuja. Tuttuja organisaatioita olivat muun muassa Kortepohjan asukkaat ry, AA, Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta ja seurakunta. Yhteiskunnallisiin asioihin haluttiin olla mukana vaikuttamassa. Eniten huolta yhteiskunnallisissa asioissa on herättänyt ympäristöasiat, epätasa-arvo ja köyhyys.

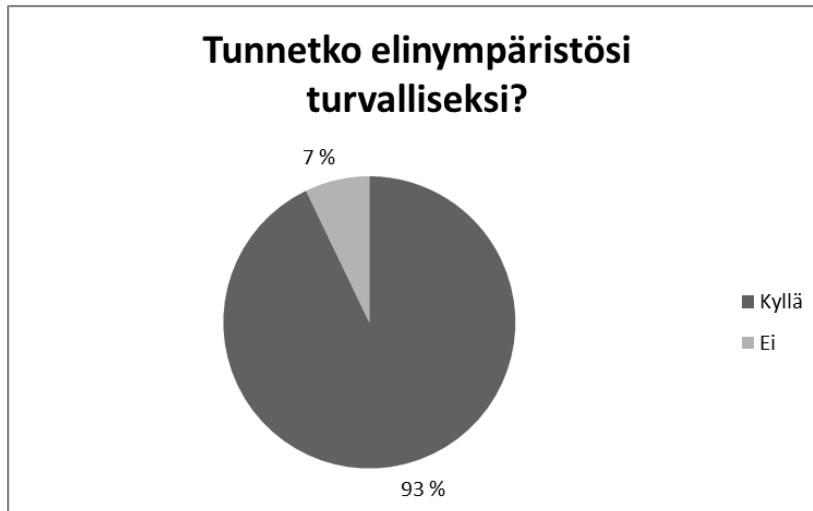
TAULUKKO 5. Kansalaistoiminta

9.4 Ylioppilaskylän turvallisuus ja oma hyvinvointi

Turvattomuuden tunne voi vaikuttaa ratkaisevasti asumisviihtyvyyteen. Vastaajien mielestä ylioppilaskylä on perusturvallinen. Opiskelijat ja heidän tempaukset ovat välillä aiheuttaneet vaaratilanteita. Vastaajat mainitsivat tässä yhteydessä muutamia tilanteita, joista heille on aiheutunut mielipahaa. Pyörästä on puhkottu kumit ja lamppuja varastettu. Nämä vastuuttomat käytökset jäävät vaivaamaan pitkäksi aikaa, jos niitä ei saa purkaa esimerkiksi kavereiden kanssa. Ylioppilaskylän asukkailla on kuitenkin hyvät mahdollisuudet keskustella asioista opiskelukavereidensa kanssa.

TAULUKKO 6. elinympäristön turvallisuus

”Tunnen elinympäristöni turvalliseksi, mutta viimeisen vuoden aikana talossa, jossa asun on alkanut esiintymään selvästi normaalia enemmän häiriöitä. Myös ulkona on välillä turvaton liikkua, kun ylioppilaskylän tupakka/grillikatoksissa kokoontuu usein epämääräistä porukkaa, jotka huutelevat perään. Erinäisiä päihteitä näytetään ko. porukoissa käytettävän.” (K15)

Osa vastaajista oli kuitenkin sitä mieltä, ettei yliopiston asuntolassa ole havaittavaa häiriökäyttäytymistä, jossa olisi esimerkiksi pahoinpitelyä tai kiusaamista. Ainoastaan juhlimisen äänet saattavat häiritä yöunia, mutta nekin ovat suhteellisen harmittomia häiriöitä. Lähinnä tupakka ja grillikatoksissa kokoontuu usein juhlijoita, jotka innostuvat kovaääniseen rupatteluun. Koska asuntoalueella on baari, niin siitäkin syystä rauhattomuus alueella tuntuu olevan varsin epämiellyttävää iltaisin, ja esimerkiksi koiran ulkoiuttaminen ja kaupassa käynti on välillä pelottavaa. Eräs vastaajista pohdiskeli, että valaistuksen hoitaminen kuntoon voisi lisätä turvallisuutta, esimerkiksi rantaraitilla käveleminen koiran kanssa illalla on hieman pelottavaa, koska vain noin joka neljäs katulamppu palaa.

TAULUKKO 7. Kiusaaminen ja epäasiallinen kohtelu

22 vastaajaa kertoi tuntevansa olonsa hyväksi tällä hetkellä. Yksi kertoi voivansa huonosti ja viisi ei osannut sanoa. Jos ympäristössä esiintyy kiusaamista tai muuta epäasiallista kohtelua, niin silloin voi olla vaikeaa tuntea olonsa hyväksi. Kyselyssä kysyttiin, onko asuinalueella kohdattu kiusaamista tai muuta epäasiallista kohtelua. 21 vastasi, ettei yhtään tapausta ole tullut vastaan. Viisi vastaajaa oli sitä mieltä, että vähän, mutta asia ei ole huolettanut heitä kovinkaan paljon. Kaksi vastaajaa taas oli sitä mieltä, että aina välillä ja he ovat huolestuneita siitä syystä. Kiusaamista ja epäasiallista kohtelua opiskeluympäristössä oli esiintynyt saman verran kuin asuinympäristössä

TAULUKKO 8. Hyvinvointi

”Lähinnä humaltuneet naapurit ovat naureskelleet tai sanoneet jotain ikävää joskus jos heihin on törmännyt, tosin vain pari kertaa, ei useasti. Muutaman kerran naapurini on järjestänyt hirveät rymybileet keskellä yötä, jota voisi mielestäni jo nimittää kiusaamiseksi, vähintäänkin epäasialliseksi käytökseksi, koska se häiritsee muiden nukkumista.” (K19)

Opiskeluympäristössä opiskelijoiden taholta esimerkiksi ryhmätöissä saattaa tulla epäasiallista kohtelua. Osa ei halua mukaan omaan ryhmäänsä ja se aiheuttaa mielipahaa. Joillakin on ennakkoluuloja esimerkiksi vanhempia opiskelijoita kohtaan, jolloin syrjimin on mahdollista. Eräs vastaaja oli sitä mieltä, että kiusanteon halukkuus vähenee kyllä iän karttuessa ja opiskeluvuosien lisääntyessä.

9.5 Jaksaminen opinnoissa ja jaksamisen tukeminen

Heti opiskelija-asuntoon muuttaessa nuoren arki saattaa tuntua haasteelliselta. Muun muassa talouden hallintaan moni saattaa tarvita pientä ohjausta, jotta arki olisi mahdollisimman sujuvaa. Kyselyssä tiedusteltiin ohjauksen tarpeesta, ja esille tuli monia tilanteita, joissa ohjaus ja neuvonta olisivat toivottavia. 12 vastaajaa toivoisi saavansa ohjausta ja neuvontaa työpaikoista. Myös työelämäpalveluista, opiskelusta ja harrastuksista tarvitaan ohjausta. Vastaajien mielestä parhaimmat ohjauksen muodot olisivat verkkosivut, oppaat ja koulutukset.

Opiskelustressi on ylioppilaskylässä melko tavallinen ilmiö. 25 vastaajaa koki, että he ovat saaneet tarpeeksi tukea opiskeluunsa. Huonon olon helpottamiseksi kavereiden kanssa jaetaan opiskelustressiin liittyviä asioita. Muita hyviä tukea antavia tahoja ovat seurustelukumppani, perhe, vanhemmat ja muu lähipiiri. Muutama kertoi kääntyneensä amanuenssinsa puoleen, jos ongelmia opiskeluissa on ilmennyt. Samoin luennoitsijat ovat tsempanneet muutamaa opiskelijaa. Osa ei ole vielä tarvinnut erityisesti tukea mihinkään, eivätkä he myöskään tiedä minkälaista tukea varsinaisesti annetaan. He kylläkin arvelevat, että tarvittavaa tukea on saatavissa, jos tarvetta sellaiseen tulee vastaan. Jo tieto siitä kenelle voi asioista puhua riittää helpottamaan oloa. Muutama vastaaja kertoi, etteivät he ole saaneet mitään tukea. On pärjättävä omin voimin ja tsemppattava itse itseään. Internet on antanut tietoa siitä, miten tukea voidaan hakea tarvittaessa. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö YTHS mainittiin yhtenä tukea antavana tahona.

”Yliopistolta löytyisi luultavasti joku, jonka puoleen kääntyä, jos elämä alkaa liikaa potkimaan päähän. Lisäksi on kaverit ja perhe lähes koko ajan läsnä.” (K23)

Jotta opinnot sujuisivat, on opiskelijan löydettävä hyviä opintoja edistäviä keinoja omasta ympäristöstään. Oma rauha on tärkeää ja muutama on kokenut esimerkiksi lähikirjaston hyväksi ja rauhalliseksi paikaksi opiskella. Muutenkin peruspalvelujen läheisyys on ollut merkityksellistä. Ei tarvitse liikkua kaupungille saakka, vaan voi tilata kirjat lähikirjastoon. Kauppatarkoituksiin kuluu vain vähän aikaa ja tietokoneenkäyttömahdollisuus helpottaa arkea.

”Oman alan opiskelijoiden vertaistuki, alallamme kaikki tekevät opintoja samaan tahtiin, oman vuosikurssin opiskelijat tuntevat toisensa vähintäänkin melko hyvin, facebook-ryhmässämme saa pieniinkin opintoihin liittyviin asioihin heti neuvoja :) Motivaatio alalle on mielestäni tärkeä edistävä tekijä, ei ole tullut mieleen edes lusmuilla opintojen suhteen. Kannattaa keskittyä opiskeluun täysillä nyt, sillä sivusta seuranneena olen huomannut että liika työskenteleminen opintojen ohessa ei vain onnistu.” (K24)

Opiskeluihin liittyvien ongelmien ratkominen ryhmässä opiskelukavereiden kesken on ollut tärkeää. Vapaasti valittavat opiskeluympäristöt helpottavat opiskelua. Siksi olisi tärkeää, että on olemassa erilaisia tiloja opiskelua varten. Erästä vastaajaa harmitti, että yliopiston homeongelmat ovat hankaloittaneet opiskeluympäristöjen valintoja. Ylioppilasryhmätyötilaan vastaaja oli erityisen tyytyväinen. Myös muu sosiaalinen toiminta katsottiin lisäävän jaksamista opinnoissa. Näitä olivat iltariennot, aktiivinen ainejärjestön toiminta ja kaverit. Selkeä opintojen suunnittelu ja kursseilla suoritettavien tehtävien kertominen etukäteen opiskelijoille helpottaa suuresti. Suunnitelmallisuus ja aikatauluttaminen rytmittävät opiskelijan arkea. Myös harjoittelua toivottiin, sillä harjoittelun avulla tulevat työt eivät pelota niin paljon.

9.6 Yhteisöllisyys ylioppilaskylässä

Kyselyssä otettiin esille yhteisöllisyys ja yhteisöllisyyden kokeminen ylioppilaskylässä. 10 vastaajaa kertoi kokeneensa yhteisöllisyyttä ylioppilaskylässä ja 18 vastaajaa ei. Osa

vastaajista oli ihan tyytyväinen omissa oloissaan, eikä kaipaa mitään erityistä toimintaa. Nuorten toiminnot eivät jaksakaan kiinnostaa, eikä varsinkaan tapahtumat, joissa nautitaan alkoholia. Osa ei ole oikein varma, että millaiseen toimintaan haluaisi osallistua. He eivät myöskään tienneet minkälaista toimintaa tällä hetkellä ylioppilaskylä tarjoaa.

”Jo ihan se naapurin tervehtiminenkin rappukäytävässä lisäisi yhteisöllisyyttä...” (K21)

Erilaisia toimintoja ja ajanviettomahdollisuuksia voisi olla lisää, sillä se mahdollistaisi tutustumisen asuinympäristöön ja sen asukkaisiin. Esimerkiksi Kortepohjan vapaa-aikatoimikunnan yhteisiä juttuja voisi olla enemmän, joissa olisi mahdollista tutustua naapureihin. Muita toivottuja toimintoja olivat erilaiset tapahtumat, yleiset saunavuorot, ruukkukasvitalkoot, yhteisruuanlaittoillat, juhlat ja talokohtaiset toiminnot. Myös erilaiset tilat, joissa mahdollistettaisiin kyseiset toiminnot, olivat toivottuja. Kirjasto, ”hengailu” paikat, urheiluklubit, Facebook-ryhmät ja kuntosalit.

TAULUKKO 9. Asukastoiminnan kehittäminen

*”Lisäämällä yhteisöllisyyden tunnetta, kerhotilat, joissa voisi käydä luke-
massa esim. lehteä ja katsella televisiota yms. ja samalla tutustua muihin.
Erilaiset talkoot.” (K37)*

Positiivinen omaehtoinen toiminta rakentaa hyvää arkea. Kyselyssä pyydettiin ideoita, kuinka ylioppilaskylään saataisiin herätettyä positiivista aktivismia. Suosituin paikka

omaehtoiselle toiminnalle ajateltiin olevan grillikatokset. Nämä nähtiin olevan omaehtoisien toiminnan keskipisteitä, joissa asukkaat kokoontuivat yhdessä viettämään aikaa. Vastaajilla oli kuitenkin näkemyksiä monipuolisemmasta yhteisistä toiminnoista, jotka voisivat toimia ylioppilaskylässä varsin mainiosti. Suosituin idea oli selvästi korttelijuhlat. Muita ideoita olivat talkoot, aktiiviset Facebook-ryhmät, talojuhlat, ”social-dinner”-toiminta ja yhteiskasvimaat kesäisin. Yksi vastaajista pohdiskeli, että omat joukkueet jääkiekkoon voisivat olla kivoja, esimerkiksi talo vastaan talo – periaatteella. Osa taas pohdiskeli sellaisia ideoita, joita saattaisi olla mahdotonta toteuttaa. Yhteisöllinen kasvimaaprojekti takapihalla olisi hieno, mutta tilojen ja ilmaston puolesta se olisi aivan liian hankala. Eräs vastaaja harmittelikin, että hyviä ideoita on joskus ollutkin omaehtoiseen toimintaan, mutta ne on tyrmätty Kortepohjan vapaa-aikatoimikunnan toimesta.

Toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen tarvitaan suunnitteluryhmiä. Kiinnostuneita pyritäänkin tavoittamaan monenlaisin keinoin, jotta saadaan hyvä porukka yhteen suunnittelemaan muun muassa ylioppilaskylän tapahtumia. Kyselyssä tiedusteltiin menetelmiä siihen, kuinka tavoitettaisiin kiinnostuneita parhaiten. Sosiaalinen media sai eniten kannatuksia. Tätä mieltä oli 23 vastaajaa. Myös sähköpostin kautta arveltiin saavutettavan hyvin kiinnostuneita. Tätä mieltä oli 20 vastaajaa. Muita hyviä vaihtoehtoja olivat ilmoitustaulut ja ”puskaradio”. Ylioppilaskylän tapahtumien ilmoittamiseen keskittynyt Kylähullu-lehti ei saanut suurta kannatusta, sillä vain seitsemän vastaajaa olivat sitä mieltä, että sillä saavutettaisiin kiinnostuneita tapahtumasuunnittelijoita mukaan.

”Ilmoitustaulut, ”Puskaradio”, Jos oikein halutaan vaatia aktiivisuutta niin postiluukusta printtimateriaalia” (K38)

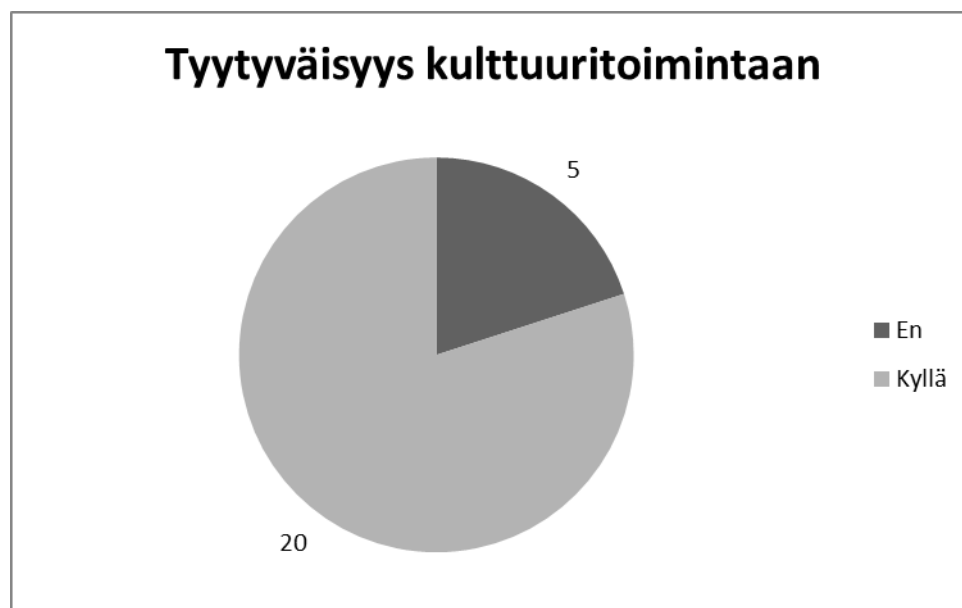
Erilaisiin toimintoihin mukaan lähteminen saattaa arveluttaa ja pelottaa aina välillä. Vastaajien mielestä suurin este mukaan lähtemiselle oli ujous. Muita syitä olivat syrjään jäämisen pelko ja uusien ihmisten vierastaminen. Kyselyssä haluttiin tietää, että miten kynnystä voitaisiin madaltaa, jotta osallistuminen olisi helpompaa?

”En tiedä, ehkä niin että tapahtumissa olisi enemmän sellainen asetelma että kaikki tutustuvat toisiinsa eikä niin että jotkut jo valmiiksi kaverit juttelevat keskenään.. Siihen on vaikea mennä mukaan vieraana, tuntuu kiusalliselta.” (K39)

Vastaajilla oli yhteinen näkemys siitä, millaisia tapahtumat voisivat olla, jotta niihin olisi helpompi osallistua. Tapahtumat voisivat olla sellaisia, missä voi vain ”piipahtaa” vähän katselemassa. Tapahtumat voisivat toimia ulkona, jotta sinne on helppo tulla. Infoa tapahtumista olisi hyvä saada etukäteen ja kartat auttaisivat paikalle löytämiseen. Tapahtumat eivät saisi sitouttaa liikaa, vaan ne saisivat olla luonteeltaan sellaisia, että niihin voisi tulla vaan kuuntelemaan. Pakollista esiintymistä tai pakollista esittäytymistä vierastettiin myös. Ihmisten vaihtuvuuden olisi oltava suurta, jolloin paikalla ei olisi toisilleen tuttua rinkiä.

”Jos tapahtumassa on esim. vaikka pieni ruokatarjoilu. Se voisi vaikka maksakin jonkun euron tai pari, jos ei ihan ilmaiseksi pysty tekemään. Itseä kiinnostavat aiheet.” (K41)

TAULUKKO 10. Kulttuuritoiminta

Ilmainen ruoka tai pienet palkinnot houkuttelevat monia opiskelijoita paikalle, jos on jotain tapahtumaa ylioppilaskylässä. Vastaajat pitivät myös hyvää seuraa ja rentoa ilmapiiriä erityisen houkuttelevina asioina, jotta osallistuminen olisi helpompaa. Tieto siitä, että ei ole ainoa ”uusi”, joka ei tunne ketään helpottaa osallistumista. Itselle merkitykselliset asiat ovat nuorille tärkeitä, ja niitä haluttiin korostaa. Houkuttelevuutta lisäisi se, jos toiminnan tavoite ja aikaansaannokset ovat sellaisia, mitä haluaa itse edistää. Omaehtoisuutta korostettiin myös tässä kohtaa, eikä turhia sääntöjä pidetty aina-kaan houkuttelevina asioina. 20 vastaajaa oli tyytyväisiä ylioppilaskylän kulttuuritoimintaan.

9.7 Opiskelujen jälkeisen elämän huolenaiheet

Ihanteellinen tilanne opiskelijalle olisi se, että heti valmistumisen jälkeen aukeaisi mahdollisuus päästä vahvalla otteella työelämään mukaan. Näin ei kuitenkaan aina ole ja yhteiskunnallinen tilanne suosii pääosin projektiluonteisia, määräaikaista tai osa-aikaisia työsuhteita. Nykyisin ollaan hyvin tietoisia myös siitä, ettei edes yliopistokoulutus varjele tällaiselta työuralta. Tämä vaikuttaa huolestuneiden opiskelijoiden ajatuksiin siitä, miten elämänhallinnan ja erityisesti taloudellisten tilanteiden tulee käymään tulevaisuudessa. (Martikainen 2009, 12.)

Vastaajien suurimmaksi huolenaiheeksi opiskelujen jälkeisessä elämässä nousi juuri työllisyys. 24 vastaajaa koki tämän huolestuttavana tilanteena heidän tulevaisuudessaan. Myös työpaikan saaminen ahdistaa, sillä pelkona voi olla epämieluisaan ammattiin ajautuminen. Työpaikan saaminen pitkän matkan päästä ei myöskään tuntunut mukavalta ajatukselta. 20 vastaajaa oli huolissaan myös varallisuudesta ja taloudellisista asioista.

”Olen varma että nykyiseltä opiskelualaltani valmistun joko työttömäksi tai epämieluisaan ammattiin. Pitäisi ehtiä vaihtaa alaa ennen kuin tulee voimaan se uusi laki, joka tekee sen vaikeaksi.”(K27)

Turvalliseen opiskeluympäristöön tottuminen saattaa johtaa siihen, että opintojen jälkeinen elämä alkaa pelottamaan. Opiskelijat ovat luoneet tiiviitä ystävyysyhteisöjä ja ilman opiskeluympäristöä voi tuntua hankalalta löytää taas uusia kavereita. Kahdeksan vastaajaa mainitsivat ihmissuhteet huolen aiheeksi, kun siirrytään pois opintojen parista.

10 POHDINTA

Tutkimuksessa selvitetään muun muassa nuorten aikuisten ajatuksia yhteisöllisyydestä Kortepohjan ylioppilaskylässä ja asukkaiden osallistumisinnostusta ylioppilaskylän toimintaa kohtaan. Vapaa-ajan harrastukset ovat tärkeitä, jotta nuori voi hyvin ja jaksaa suoriutua opinnoistaan. Kyselyssä myös pohditaan kiinnostuksen määrää asukkaiden

omaehtoisen toiminnan järjestämiseen. Opinnäytetyössä käsitellään myös nuorten opiskelijoiden asumista ja elämää Jyväskylän yliopiston ylioppilaskylässä.

Kyselyyn vastanneiden määrä ei ollut kovin suuri verrattuna ylioppilaskylän suureen asukasmäärään. Tutkimuksen reliabiliteetti on kuitenkin hyvä. Otos on kattava, sillä siihen kuului kaiken ikäisiä ja molempaa sukupuolta edustavia henkilöitä. Kyselyyn vastanneet antoivat monipuolista tietoa tutkittavista asioista. Tutkimus vastasi tutkimusongelmiin, ja tutkimuksen avulla saatiin hyvä kokonaiskuva siitä, kokevatko nuoret ylioppilaskylää yhteisöllisenä ja osallistavana asuinpaikkana. Tutkimuksesta löytyi samoja ajatuksia, kuin viitekehysten tutkimuksissa. Siten ne tukevat vastauksia ja tutkimuksen tuloksia. Tutkimuksen tavoitteena oli tutkimustulosten kautta auttaa toimijoita tiedostamaan asukkaiden mielenkiintoa omaehtoiseen toimintaan ja yhteisöllisyyden kehittämiseen. Toimeksiantaja voi hyödyntää opinnäytetyön tuloksia esimerkiksi omassa työssään ja mahdollisissa tulevilla projekteillaan.

Kortepohjan ylioppilaskylän asukkaille on tehty asukastyytyväisyyskyselyjä aikaisemmin, mutta yhteisöllisyyden näkökulmasta ja omaehtoisen toiminnan näkökulmasta kyselyt ovat olleet harvinaisempia. Vanhemmat asukkaat ovat jo aikaisemmin vastailleet vastaavanlaisiin kyselyihin ja se näkyi siinä, että vastaukset olivat hyvin mietittyjä ja varmoja. Vasta kylään muuttaneet keskittyivät lähinnä elinympäristönsä kuvaamiseen ja siihen, mitä tulevaisuus ylioppilaskylässä mahdollisesti tuo tullessaan. Heidän vastauksissaan näkyi myös epävarmuutta siitä, millaista tukea ja neuvontaa olisi mahdollisesti tarjolla ylioppilaskylässä ja yliopistossa, mutta uskovat tukea ja neuvontaa olevan olemassa, kun tilanne vaatii niitä. Kyselyssä pyydetään pohtimaan asukasviihtyvyyden lisäksi myös niitä tapoja, miten osallistumista omaehtoiseen toimintaan voitaisiin lisätä, ja miten asukkaat itse kokevat yhteisöllisyyden ylioppilaskylässä. Nuoren muuttaminen ensimmäistä kertaa omaan kotiin tuo haasteita nuoren elämään. Kyselyssä pohdittiin myös niitä asioita, kuinka näitä tilanteita voitaisiin helpottaa, ja voitaisiin ennaltaehkäistä mahdollisia syrjäytymiseenkin liittyviä riskejä. Tärkeimmät teemat tutkimuksessa olivat yhteisöllisyys ylioppilaskylässä, osallisuus ja omaehtoinen toiminta sekä asumiseen ja opiskeluun liittyvät asiat.

Muuttopäivä Kortepohjan ylioppilaskylään on monelle nuorelle kova paikka. Kuitenkin halu itsenäistymiseen on nuorilla suurta ja eniten nuoria näyttää viehättävän ajatus

omien asioiden päättämisestä itsenäisesti. Tässä on kuitenkin nurjat puolensa, sillä monia nuoria saattaa pelottaa yksinäisyys ja arkiasioiden hoitaminen yksin. Rahat eivät aina riitä, kun kaikki arjen hoitamiseen kuuluvat maksut pitää hoitaa yksin. Monelle nuorelle voi tulla yllätyksenä se, ettei ylellisyystarvikkeita saakaan enää yhtä helposti, kuin ennen. Moni voi tässä tapauksessa tarvita talouden suunnitteluun neuvontaa ja ohjausta. Puutteellinen taloudenhallinta voi aiheuttaa ongelmia myös muille elämänalueille. Esimerkiksi vapaa-aikaan ja harrastuksiin ei välttämättä riitä varallisuutta. Jotta pystyttäisiin ehkäisemään nuoren syrjäytymisen alkuvaiheet, olisi hyvä antaa ohjausta ja neuvontaa nuorten itsenäisen elämän ja asumisen valmiuksista esimerkiksi erilaisilla kursseilla ja infotilaisuuksilla. Opiskelijat saavat kyllä tukea ja ohjausta opiskeluun toisilta vanhemmilta opiskelijoilta vertaistutoreilta. Opiskelijoiden tuki toisilleen vähentäisi opiskeluun liittyvää yksinäisyyden tunnetta ja lisäisi sitoutuneisuutta opiskeluun. Nämä opiskelijat, jotka eivät ole tukea saaneet, voivat olla sellaisia henkilöitä, jotka viettävät paljon aikaa yksin. Heillä ei ole rohkeutta hakea apua, tai he eivät tiedä miten tukea haetaan.

Nuoret tulevat ylioppilaskylään usein eri paikkakunnilta ja uusi asuinympäristö voi alkuun olla nuorille haastava. Tutkimuksen tulokset osoittivat, että ennaltaehkäisevää tukea arjen jaksamiseen nuoret ovat saaneet ystäviltä ja perheeltään, mutta yliopisto ja ylioppilaskylä mainittiin vain harvoin. Opastusta ja neuvontaa haluttiin eniten työpaikeista, opiskelusta ja harrastuksista. Yllättävää oli se, että työpaikoista ja työelämäpalveluista haluttiin neuvontaa enemmän, kuin esimerkiksi opiskelusta. Kun tutkailee vastaajien näkemyksiä ja ajatuksia heidän tulevaisuudestaan ja opiskelujen jälkeisestä elämästä, niin löytää saman ilmiön. Työllisyys on asia, mikä huolestuttaa selvästi eniten. Työttömyys ja epämieluisa ammatti olivat huolenaiheita.

Toinen mielenkiintoinen huomio oli se, että opiskelujen aikainen taloudenhallintaa ei koettu tärkeänä, mutta vastaajat arvioivat taloudellisten asioiden tuottavan ongelmia tulevaisuudessa opintojen päätyttyä. Tämä saattaa kertoa sitä, että moni opiskelija saa taloudellista tukea omilta vanhemmiltaan opintojen aikana, mutta valmistuttuaan he arvelevat joutuvat pärjäämään omin neuvoin. Myös opintojen aikainen työssäkäynti helpottaa taloudellista tilannetta. Verkkosivut, oppaat ja koulutukset koettiin hyviksi tavoiksi toteuttaa neuvontaa ja opastusta. Opastusta ja neuvontaa olisi hyvä toteuttaa

myös asukkaiden omasta toimesta. Yhdessä järjestetyt keskusteluilmat, joissa käsitellään näitä nuoria huolestuttavia asioita, voivat hälventää pelkoja ja epäilyksiä heidän tulevaisuutensa suhteen.

Nuorisobarometreista on saatu selville, että 15 - 29-vuotiaiden tyytyväisyys elämään on kouluarvosanalla lähellä kiitettävää (Pekkarinen ym. 2012, 87). Kyselyyn vastanneista nuorista lähes kaikki kertoivat tuntevansa olonsa hyväksi vastaushetkellä. Elämä on siis päällisin puolin kunnossa, mutta pieniä huolenaiheita hyvinvoinnin suhteen löytyi. Ystävien saaminen uudelta paikkakunnalta voi olla vaikeaa ja vanhoja ystäviä ja perhettä kotipaikkakunnalta ikävöidään. Ylioppilaskylässä ja opiskeluympäristössä on esiintynyt hieman kiusaamista ja epäasiallista käyttäytymistä, mikä on vaikuttanut vastaajien hyvinvointiin. Näistä vastoinkäymisistä eivät nuoret vastaajat kuitenkaan koe suurta huolta ja kavereiden kanssa pystyy keskustelemaan vaikeista asioista. Ylioppilaskylää pidetään ihan perusturvallisena paikkana asua. Erityisiä huolenaiheita olivat opiskelujen suhteen oikea alavalinta ja se, saako tulevaisuudessa töitä kyseisen alavalinnan perusteella.

Valtion Nuorisoasiain neuvottelukunta ja Nuorisotutkimusverkoston tutkimus Aika vapaalla – nuorten vapaa-aikatutkimus 2009 osoittaa, että tärkeintä nuorten vapaa-ajan toiminnoissa on omaehtoinen toiminta ystävien kanssa, sen jälkeen tulee perheen kanssa vietetty aika ja vasta tämän jälkeen järjestäytynyt kansalaistoiminta (Myllyniemi 2009). Ylioppilaskylän nuorilla oli samanlaisia ajatuksia vapaa-ajan vietosta. Perinteinen järjestötoiminta koetaan vanhanaikaisena ja liian sitovana toimintana. Oikeastaan kaikki toiminta, mikä koetaan liian sitovana, ei houkuttele nuoria osallistumaan. Nuorilla on kuitenkin halu ottaa kantaa yhteiskunnallisiin asioihin ja halutaan olla mukana vaikuttamassa. Eniten huolta yhteiskunnallisissa asioissa herättävät ympäristöasiat, epätasa-arvo ja köyhyys. Hyvän tekeminen voidaan nähdä houkuttelevana silloin, kun se on helppoa ja kiinnostavaa.

Eniten mielenkiintoa herätti asukkaiden suhtautuminen ylioppilaskylän yhteisöllisyyteen. Kyselyyn vastanneista suurin osa ei kokenut ylioppilaskylää yhteisöllisenä. Tulos oli hämmäntävä siitäkin syystä, että ylioppilaskylän toimijat pitävät yhteisöllisyyttä tärkeänä arvona. Tämä osoittaa kuitenkin sen, että kysely on ollut tarpeellinen ja hyvä tulevaisuutta ajatellen. Kehittämistyötä on tehtävä, jotta ylioppilaskylään saataisiin lisää

osallistavaa omaehtoista toimintaa ja sitä kautta luomaan enemmän yhteisöllisyyttä ylioppilaskylään. Tutkimuksessa heräsi ajatuksia myös nuorten halukkuudesta vaikuttaa kylän yhteisiin asioihin. Ylioppilaskylän kylävaaleissa äänestysaktiivisuus on ollut alhainen ja asukasneuvoston toiminta ollut heikkoa aktiivisuuden vähentyessä. Siksi ylioppilaskylässä halutaan kannustaa asukkaita aktiivisempaan osallistumiseen. Jos toiminta on liian sitovaa, eikä sitä koeta mielenkiintoisena, voi osallistumisinnostus olla vähäistä. Yksikään vastaaja ei ollut suoraan halukas lähtemään mukaan kehittämään ylioppilaskylän asukastoimintaa, mutta ehkä vastauksia oli 55 %.

Nuoret arvostavat yhä enemmän yksilöllisyyttä ja itsenäisyyttä ja nämä arvot voivat mennä yhteisöllisyyden edelle. Nuoret kyselyn mukaan kokevat kuitenkin aika ajoin yksinäisyyttä ja toivovat lisää yhteisöllisyyttä. Ohjattua vapaa-ajan toimintaa ylioppilaskylässä on paljon ja niihin osallistutaan mielellään. Mielenkiintoinen huomio tutkimuksessa oli se, että nuoret haluavat osallistua juuri omaehtoisen toiminnan kautta. Tämä mainittiin useammassa kohdassa ja toiminnan tulisi olla luonteeltaan sellaista, ettei siinä esiintyisi liikaa turhia sääntöjä. Tärkeää oli myös se, että nuoret pääsisivät itse suunnittelemaan toimintaa. Kyselyyn vastanneet nuoret ovat siis ymmärtäneet oikein sen, että omaehtoinen toiminta lisää yhteisöllisyyttä heidän omassa elinympäristössään. Tämä osoittaa myös sen, että asukkaat ovat hyvin tietoisia siitä, miten hyvä yhteisöllisyys toimii. Toivottuja toimintoja omaehtoiselle toiminnalle olivat erilaiset tapahtumat, yleiset saunavuorot, ruukkukasvitalkoot, yhteisruuanlaittoillat, juhlat ja talokohtaiset toiminnat. Myös erilaiset tilat, joissa mahdollistettaisiin kyseiset toiminnot, olivat toivottuja. Kirjasto, ”hengailu” paikat, urheiluklubit, Facebook-ryhmät ja kuntosali. Suosituin idea oli selvästi korttelijuhlat. Muita ideoita olivat talkoot, aktiiviset Facebook-ryhmät, talojuhlat, ”social-dinner”-toiminta ja yhteiskasvimaat kesäisin. Toiminnan luonne voisi olla enemmän ”hengailua” yhdessä ja toiminta olisi tyyliltään leikkimielistä, eikä turhia sääntöjä tarvitse ilmaantua toiminnan rajoittamiseksi. Toimintatiloina voisi olla erityisiä ”hengailutiloja”, joissa soi musiikkia ja siellä olisi mahdollisuus katsella elokuvia. Toimintojen monipuolisuus tehostaa yhteistä tekemistä ja auttaa asukkaita tutustumaan toisiinsa paremmin. Sosiaaliset suhteet vahvistuvat.

Tulevaisuudessa olisi hyvä jatkaa kyselyjä liittyen juuri omaehtoisen toiminnan kehittämiseen. Omaehtoinen tekeminen ja omaehtoinen oppiminen ylioppilaskylässä ovat myös opintoja tukevaa toimintaa. Yliopisto-opiskelu on varsin itsenäistä puuhastelua ja siihen suhtautuminen voi varsinkin vasta aloittaneille opiskelijoille olla vaikeaa. Oma-

ehtoisen toiminnan kautta oppija voi saada hyvän mallin myös omaehtoiseen opiskeluun. Oppija voi itse saada tietonsa ja taitonsa omaa vaivannäköä hyväksikäyttäen. Jotta oppiminen saisi omaehtoisen luonteen, tulisi oppimisen alun oltava kiinnostavaa, nautittavaa ja leikinomaista.

LÄHTEET

Aapola, Sinikka & Ketokivi, Kaisa (toim.)2014. Polkuja ja poikkeamia – Aikuisuutta etsimässä. Nuorisotutkimusseuran julkaisuja 56. Helsinki: Unigrafia.

Anttila, Annikki & Haapanen, Sinikka & Myyrä, Reetta & Mönttinen, Pekka & Parviainen, Sari. Toimittanut Jaakola, Vesa. Nuorten osallisuus ja vaikuttaminen kulttuurisessa nuorisotyössä. Helsingin nuorisoasiankeskus.Viitattu 15.12.2014. Saatavilla: <http://www.hel.fi/wps/wcm/connect/85fb81804aeb262984ed8e7ee4141bc3/Nuorten+osallisuus.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=85fb81804aeb262984ed8e7ee4141bc3>

Anttila, Kaisa 2014. These corridors are full of ghosts. Lehtiartikkeli. Kylähullu 1/2014. Kortepohjan vapaa-aikatoimikunta. Jyväskylä.

Eriksson, Ilse & Mikkonen, Johanna 2003. Tuella ja taidolla. Opiskelun ohjaus yliopistossa. Helsingin yliopisto & Edita Publishing Oy. Helsinki: Edita Prima Oy.

Harju, Aaro 2003. Yhteisellä asialla: Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Vantaa: Kansanvalistusseura.

Jelli Järjestötietopalvelu 2014. Osallisuus – aineistoa. Osallisuuden jäljillä. Viitattu 28.1.2015. Saatavissa: <http://www.jelli.fi/lataukset/2014/05/oSallisuudenj%C3%A4ljill%C3%A4-verkkoversio-pakattuna-16052014.pdf>

Jyväskylän yliopisto. Mitä opinto-ohjaus on yliopistossa? Viitattu 15.12.2014. Saatavilla: <https://www.jyu.fi/opiskelu/ohjaus>

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta. Kortepohjan ylioppilaskylä. Viitattu 15.12.2014. Saatavilla: <http://jyy.fi/jyy/ylioppilaskyla/>

Kupari, Tiina 2011. Omaa kotia etsimässä – Nuorten asuminen 2010. Suomen ympäristö 1/2011. Helsinki: Edita Prima Oy.

Laitinen, Matti & Nurmi, Kari 2004. Mitä tarkoitetaan aktiivisella kansalaisuudella? Järjestötoiminnan tietopalvelu- Aktiivinen kansalaisuus. Kansalaisyhteiskunta.fi. Viitattu 15.1.2014. Saatavissa: http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/aktiivinen_kansalaisuus/mita_tarkoitetaan_aktiivisella_kansalaisuudella

Lehtinen, Erno & Kuusinen, Jorma & Vauras, Marja 2007. Kasvatuspsykologia. Porvoo: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Martikainen, Liisa 2009. Kaaosta vai hallintaa. Nuoren aikuisen elämän haasteet. Copyright ONIpress: Suomi Painettu EU:ssa.

Myllyniemi, Sami 2009. Aika vapaalla. Nuorten vapaa-aikatutkimus. Opetusministeriö & Nuorisosiain neuvottelukunta & Nuorisotutkimusseura/Nuorisotutkimusverkosto, julkaisuja 92. Aika vapaalla – Nuorten vapaa-aikatutkimus 2009. Viitattu 28.1.2015. Saatavilla: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisosiain_neuvottelukunta/julkaisut/muut_tutkimukset/Aika_vapaalla_-_Nuorten_vapaa-aikatutkimus_2009.pdf

Myrskylä, Pekka 2012. Hukassa- Keitä ovat syrjäytyneet nuoret? Eva analyysi. Julkaistu 1.2.2012. Viitattu 17.12.2014. Saatavilla: <http://www.eva.fi/wp-content/uploads/2012/02/Syrjaytyminen.pdf>

Nivala, Elina 2008. Kansalaiskasvatus globaalin ajan hyvinvointiyhteiskunnassa. Kansalaiskasvatuksen sosiaalipedagoginen teoriakehys. Jyväskylä: Snellman instituutti.

Nuorisolaki 27.1.2006/72.

Pekkarinen, Elina, Vehkalahti, Kaisa & Myllyniemi, Sami (toim.) 2012. Nuorten elinolo- vuosikirja 2012. Lapset ja nuoret instituutioiden kehyksissä. Helsinki: Unigrafia Oy.

Raina, Liisa. 2012. Uusi yhteisöllisyys. Kasvatusyhteisön rakentamisen ammattitaito. Tampere: Tampereen yliopistopaino.

Ranta, Ville 2014. Your village needs you!. Lehtiartikkeli. Kylähullu 1/2014. Kortepohjan vapaa-aikakunta. Jyväskylä.

Ronkainen, Jussi & Punamäki, Marika 2013. Nuoret ja syrjäytyminen Itä-suomessa. Tutkimuksia ja raportteja. Mikkelin ammattikorkeakoulu. Mikkeli: Kopijyvä Oy

Salonen, Reetta 2002. Milloin omaan kotiin? Aikuistumisen vastuu Suomessa ja Espanjassa, pro-gradu –tutkielma. Teoksessa Aapola, Sinikka & Ketokivi, Kaisa (toim.) 2014. Polkuja ja poikkeamia – Aikuisuutta etsimässä. Nuorisotutkimusseuran julkaisuja 56. Helsinki: Unigrafia.

Suominen, Teppo 2014. Uusi ja Vanha kylä, uudet ja vanhat kujeet. Lehtiartikkeli. Kylähullu 1/2014. Kortepohjan vapaa-aikakunta. Jyväskylä.

Valtion ympäristöhallinnon verkkopalvelu. Elinympäristö. viitattu 30.1.2015. Saatavissa: http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Elinymparisto_ja_kaavoitus/Elinymparisto
Vassinen Simo 2011. Ei kysellä-positiivinen aktivismi ja fikset kaupungit. Luento. Otavan Opiston paja 8.9.2011. Julkaistu 5.02.2013. Viitattu 25.1.2015. Saatavilla: <https://www.youtube.com/watch?v=SD2hoid1BYo>

Yliopistolaki 558/2009

Kortepohjan vapaa-aikatoimikunnan tiedotuslehti Kylähullu 1/2014. Naapurissa on voimaa. Lehtiartikkeli

ONNI VOI LÖYTYÄ NAAPURISTA.

Hei! Olen Anu, ja asun mieheni ja lapseni kanssa Emännäntieltä lähellä Kortepohjan ylioppilaskylää. Kortepohja on ollut minulle tuttu ja rakas paikka, sillä olen asunut tällä alueella jo heti ensiasunnostani saakka. Jotain tässä asuialueessa on erityistä, sillä heti ensihetkestä lähtien Kortepohja on tuntunut minusta aina kodilta. Siitä syystä ostimme asunnon Emännäntieltä muutama vuosi sitten.

Naapurissa on voimaa

Opiskelen parhaillani yhteisöpedagogiksi Mikkelin ammattikorkeakoulussa, joten siitäkin syystä ympäristöni viihtyvyys ja hyvinvointi kiinnostaa minua. Ei tarvitse lähteä kauas tekemään esimerkiksi vapaaehtoistyötä kun sitä voi tehdä naapurissakin.

Myös Kortepohjan ylioppilaskylä pyrkii jatkuvasti kehittämään aktiivista vuorovaikutusta ja osallistumista. Olen ollut kevästä 2013 saakka vapaaehtoisena mukana kehittämässä mm. vapaa-ajan toimintaa, ja aiemmin toimin ohjaajana kuvataidekerhossa vuonna 2012. Lähdin mukaan siksi, että toiminta sijaitsee ihan naapurissani, ja samalla auttaessani nuorten omaehtoista toimintaa, tulen tukeneeksi asuinalueeni kehitystä.

Vietetään aikaa yhdessä

Tärkeimmäksi elinympäristönsä viihtyvyyden kannalta moni saattaa kokea koulun ja opiskelukaverit. On tärkeää, että ihmiset ovat lähellä, sillä ystävien yhdessäolo vahvistaa minuutta ja identiteettiä tunnetta. Olisikin erittäin tärkeää vain pysähtyä kuuntelemaan toisia ja viettämään aikaa kiireettömästi. Kaiken ei tarvitse olla suorittamista.

On hienoa, että ihmiset haluavat vaikuttaa yhä enemmän määrin omassa elinympäristössään ja etsitään ryhmiä joihin kuulua. Onnellisuuteen vaaditaan myös muita ihmisiä. Yhdessä tekeminen ja yhdessä oleminen lisäävät hyvinvointia. Jokainen pystyy vaikuttamaan lähellä omassa ympäristössään. Onni voikin löytyä ihan naapurista, jos vain löytyy tahtoa.

Olen tekemässä opinnäytetyötä liittyen Kortepohjan ylioppilaskylän asukkaiden osallisuuteen ja hyvinvointiin. Lähetän elokuussa kyselyn, jossa pyydän pohtimaan mm. elinympäristöön, vapaa-aikaan ja koulutukseen liittyviä asioita. On erittäin tärkeää, että mahdollisimman moni vastaa kyselyyn, sillä sitä kautta pystymme kehittämään asuinalueemme toimintaa vieläkin paremmaksi.

Opiskelun iloa ja reipasta mieltä!

Toivottelee,
naapurin äiti

Teksti: Anu Lepistö-Pasanen
Opiskelee Kansalaistoimintaa ja nuorisotyötä Mikkelin ammattikorkeakoulussa.

13.1.2015

Kysely Jyväskylän ylioppilaskylän asukkaille

Kysely Jyväskylän ylioppilaskylän asukkaille

Kortepohjan ylioppilaskylä pyrkii jatkuvasti kehittämään aktiivista vuorovaikutusta asukkaiden kesken. Aktiivinen osallistuminen omaehtoiseen toimintaan kehittää yhteisöllisyyttä ja luo hyvät puitteet viihtyisään elinympäristöön. Miten sinä koet elinympäristösi ja miten haluaisit vaikuttaa?

*Pakollinen

1. Ikä *

.....

2. Sukupuoli *

Merkitse vain yksi soikio.

Nainen

Mies

3. Opiskelupaikka *

.....

4. Opiskelun aloitusvuosi *

Merkitse vain yksi soikio.

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

5. 1. Elinympäristön määrittelyyn sisältyy usein asuminen, harrastukset, sosiaaliset suhteet jne. Millaisista asioista elinympäristösi muodostuu?

.....

.....

.....

.....

.....

13.1.2015

Kysely Jyväskylän ylioppilaskylän asukkailla

6. 2. Joskus muuttaminen on haasteellista. Kuinka muuttaminen omaan asuntoon sujui?

Kerro lyhyesti omin sanoin. Voit pohtia mitä haasteita ilmeni: Avainten luovutus ja vuokrasopimuksen allekirjoitus, asiakaspalvelu toimistossa, jonotuksen sujuvuus, neuvonta ja ohjeistus kylässä. Lisäksi olisi kiva lukea ajatuksiasi ylioppilaskylästä ja ensivaikutelmia asunnosta.

.....

.....

.....

.....

.....

7. 3. Jos asut yksin, niin millaisia haasteita ilmenee yksin asumisessa?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Yksinäisyys
- Arkipäiväisten asioiden hoitaminen
- Kotityöt
- Muu:

8. 4. Millaisia positiivisia asioita olet huomannut yksin asumisessa?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Oma rauha
- Oma päätösvalta arkipäivän asioissa
- Vapauden tunne
- Muu:

9. 5. Jos asut kämppekaverin kanssa, niin millaisia haasteita ilmenee tässä asumismuodossa?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Ei omaa rauhaa
- Kiistaa kotitöistä
- En tule toimeen kämppiksen kanssa
- Muu:

10. 6. Jos asut kämppekaverin kanssa, niin millaisia positiivisia asioita ilmenee tässä asumismuodossa?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Ei ole yksinäistä
- Kotityöt helpottuvat
- Saan tukea opiskeluun
- Muu:

13.1.2015

Kysely Jyväskylän ylioppilaskylän asukkaalle

11. 7. Saatto tarpeeksi tukea asumiseen ja opiskeluun?

Voit pohtia asiaa siten, että onko saatu tuki riittävä esimerkiksi uusiin sääntöihin, tapoihin, kulttuuriin, harrastusmahdollisuuksiin, kavereihin ja opiskelutapoihin liittyen?

.....

.....

.....

.....

.....

12. 8. Kuinka vietät vapaa-aikaasi?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Pelit
- Elokuvat
- Luonto
- Liikuntaharrastukset
- Kavereiden kanssa hengailu
- Kerhot
- Harrasteryhmät
- Taide ja musiikki
- Ei ole harrastuksia
- Muu:

13. 9. Keitä vapaa-aikaasi kuuluu?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Ystävät
- Seurustelukumppani
- Perhe
- Opiskelukaverit
- Ei ole ketään
- Muu:

14. 10. Tunnetko elinympäristösi turvalliseksi?

Merkitse vain yksi soikio.

- kyllä
- En

13.1.2015

Kysely Jyväskylän ylioppilaskylän asukkailla

15. **11. Jos et tunne elinympäristöäsi turvalliseksi, niin millaiset asiat luovat turvattomuuden tunteen?**

.....

.....

.....

.....

.....

16. **12. Voitko hyvin juuri nyt?**

Merkitse vain yksi soikio.

- Tunnen oloni hyväksi
- Tunnen oloni huonoksi
- En osaa sanoa

17. **13. Oletko kohdannut kiusaamista tai muuta epäasiallista kohtelua asuinympäristössäsi?**

Merkitse vain yksi soikio.

- Paljon ja olen siitä syystä ahdistunut
- Aina välillä ja olen huolestunut siitä syystä
- Vähän, mutta asia ei huoleta minua kovinkaan paljon
- En yhtään

18. **14. Oletko kohdannut kiusaamista tai muuta epäasiallista kohtelua opiskeluympäristössäsi?**

Merkitse vain yksi soikio.

- Paljon ja olen siitä syystä ahdistunut
- Aina välillä ja olen huolestunut siitä syystä
- Vähän, mutta asia ei huoleta minua kovinkaan paljon
- En yhtään

19. **15. Voit halutessasi kertoa millaisissa tilanteissa kiusaamista on tapahtunut?**

Tässä voit kertoa myös, jos olet havainnut toisiin kohdistuneita kiusaamistilanteita.

.....

.....

.....

.....

.....

20. **16. Koetko yhteisöllisyyttä asuinyhteisössäsi?**

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
- Ei

13.1.2015

Kysely Jyväskylän ylioppilaskylän asukkaalle

21. 17. Millaisia toimintoja ja ajanviettomahdollisuuksia toivoisit asuinyhteisösi?

22. 18. Saatko tarpeeksi tukea opiskeluun?

Saatu tuki voi olla henkistä, sosiaalista, terveydellistä ja aineellista.

Merkitse vain yksi soikio. Kyllä En**23. 19. Mitä tukea saat, kun herää huoli jaksamisesta opintoihin liittyvissä tilanteissa?**

24. 20. Kerro vielä millaisia hyväksi havaittuja opintoja edistäviä tekijöitä olet havainnut ?

Millaisissa tilanteissa nämä ilmenee?

Palvelut, toimeentulo ja muu toiminta

13.1.2015

Kysely Jyväskylän ylioppilaskylän asukkailla

25. **1. Heti opiskelija-asuntoon muuttaessa arki saattaa tuntua haasteelliselta. Mm. talouden hallintaan saattaa moni tarvita pientä ohjausta. Millaisista asioista haluaisit opastusta ja neuvontaa?**

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Työpaikoista
- Työelämäpalveluista
- Talouden hallinnasta
- Asumisesta
- Opiskelusta
- Ihmissuhdeasioista
- Harrastuksista
- Muu:

26. **2. Miten neuvonta ja opastus sopisi sinulle parhaiten?**

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Koulutukset
- Oppaat
- Verkkosivut
- Vertaisryhmät
- Muu:

27. **3. Mitkä asiat aiheuttavat eniten huolta opiskelujen jälkeisessä elämässä? Miksi?**

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Taloudelliset asiat
- Työllisyys
- Ihmissuhteet
- Terveys
- Muu:

28. **Voit vielä tarkentaa vastaustasi tähän**

.....

.....

.....

.....

.....

Oman asuinalueen viihtyvyys ja yhteisöllisyyden kehittäminen

13.1.2015

Kysely Jyväskylän ylioppilaskylän asukkailla

29. 1. Kiinnostaako sinua kansalaistoiminta ja vapaaehtoistyö?*Merkitse vain yksi soikio.*

- Paljon
 Vähän
 Ei yhtään

30. 2. Onko asuinalueesi kansalaistoiminnan organisaatiot sinulle tuttuja?*Merkitse vain yksi soikio.*

- Ei
 Kyllä

31. Kerro mitä järjestöjä tiedät asuinalueellasi olevan?

.....
.....
.....
.....
.....

32. 3. Mitkä yhteiskunnalliset ongelmat herättävät eniten huolta ?*Voit valita useamman vaihtoehdon.**Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.*

- Ympäristöasiat
 Kaupungistuminen
 Epätasa-arvo
 Köyhyys
 Nuorisotyöttömyys
 Vanhusten yksinäisyys
 Suvaitsemattomuus ja rasismi
 Väestönkasvu
 Muu:

33. 4. Kerro lyhyesti millaiseen toimintaan olet osallistunut Kortepohjan Ylioppilaskylässä?

.....
.....
.....
.....
.....

13.1.2015

Kysely Jyväskylän ylioppilaskylän asukkailla

34. 5. Olisitko halukas lähtemään mukaan kehittämään asukastoimintaa ?

Kortepohjan vapaa-aikatoimikunta järjestää muun muassa harrastuskerhoja, kursseja, tapahtumia, talkoita, bileitä ja retkiä. Kvatin toiminta on avointa kaikille yliopiston opiskelijoille. Asukastoimintaa kehitetään jatkuvasti asukkaiden ideoimana.

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
 Ehkä
 En

35. 6. Oletko tyytyväinen Kortepohjan ylioppilaskylän kulttuuritoimintaan?

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
 En

36. 7. Millaista toimintaa haluaisit lisää?

.....

37. 8. Positiivinen omaehtoinen toiminta rakentaa hyvää arkea. Kerro ideoitasi, kuinka ylioppilaskylään saataisiin herätettyä positiivista aktivismia?

Esimerkkinä voisi olla mm. oman ruan kasvattamista ja korttelijuhlien järjestämistä.

.....

38. 9. Toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen tarvitaan aina hyvä porukka. Miten mielestäsi tavoitetaan kiinnostuneita parhaiten?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Sosiaalinen media
 Muu verkkoympäristö
 Sähköpostit
 Ilmoitustaulut
 Kylähullu- lehti
 "Puskaradio"
 Muu:

13.1.2015

Kysely Jyväskylän ylioppilaskylän asukkaalle

39. 10. Erilaisiin toimintoihin mukaan lähteminen saattaa arveluttaa ja pelottaa aina välillä. Millaisia mahdollisia kynnyksiä sinulla on?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Ujous
- Pelko siitä, ettei löydä paikalle
- Esiintymisen jännittäminen
- Uusien ihmisten vierastaminen
- Pelko siitä, että muut pitävät outona tyyppinä
- Epäonnistumisen pelko
- Sosiaalisten tilanteiden pelko
- Syrjään jäämisen pelko. Kuppikunnat
- Nöyryytetyksi tulemisen ja häpeään joutumisen pelko
- Muu: _____

40. Miten kynnystä voitaisiin madaltaa, jotta osallistumisesi olisi helpompaa?

.....

.....

.....

.....

.....

41. 11. Kerro vielä millaiset asiat houkuttelevat osallistumaan aktiiviseen toimintaan?

.....

.....

.....

.....

Palvelun tarjoaa

31.12.2014

Questionnaire for people living in Ylioppilaskylä of Jyväskylä

Questionnaire for people living in Ylioppilaskylä of Jyväskylä

* Required

1. Age *

.....

2. Gender *

Mark only one oval.

Male

Female

3. Study *

.....

4. Starting year of study *

Mark only one oval.

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

5. 1. Definition of habitat usually includes living space, hobbies, social network, etc.
How do you define your habitat?

.....

.....

.....

.....

.....

31.12.2014

Questionnaire for people living in Ylioppilaskylä of Jyväskylä

6. 2. Sometimes moving to another place is difficult. How did your move to new home succeeded?

Tell us in your own words. What kind of challenges you had; Getting or returning keys, signing the lease, customer service, difficulties in queuing, information and guides in Ylioppilaskylä. It would be also good to know the first impression about the new home.

.....

.....

.....

.....

7. 3. If you live alone, what kind of challenges you have?

You can choose more than one option.

Check all that apply.

- Loneliness
- Getting everyday things done
- Housework
- Other:

8. 4. What kind of positive things you have noted in living alone?

Check all that apply.

- Privacy
- Authority for own everyday things
- Freedom
- Other:

9. 5. If you live with a roommate, what kind of challenges this rises?

Check all that apply.

- No privacy
- Arguments on housework
- I do not get along with my roommate
- Other:

10. 6. If you live with a roommate, what kind of positive things comes to mind?

Check all that apply.

- Never alone
- Housework done with ease
- I get support for my studying
- Other:

31.12.2014

Questionnaire for people living in Ylioppilaskylä of Jyväskylä

11. 7. Do you get enough support for your studying?

You may think that if you had any help with getting known; new rules, customs, culture, hobbies, getting new friends or new ways of studying?

.....

.....

.....

.....

12. 8. How do you spend your freetime?

You may choose more than one option.
Check all that apply.

- Games
- Movies
- Nature
- Sports
- Friends
- Clubs
- Hobbygroups
- Art and music
- I do not have any hobbies
- Other:

13. 9. With whom do you spent your free time with?

You may choose more than one option.
Check all that apply.

- Friends
- Companion
- Family
- Study friends
- I do not have anyone
- Other:

14. 10. Do you feel safe in your environment?

Mark only one oval.

- Yes
- No

31.12.2014

Questionnaire for people living in Ylioppilaskylä of Jyväskylä

15. **11. If you don't feel safe in your environment, tell us what kind of things makes you feel this way?**

.....

.....

.....

.....

.....

16. **12. Do you feel alright?**

Mark only one oval.

- I feel fine
- No
- I do not know

17. **13. Have you met bullying or anything unusually in your living environment?**

Mark only one oval.

- A lot and this is the reason I do not feel alright
- Sometimes and I worry
- Little, but it does not worry me
- No

18. **14. Have you met bullying or anything unusually in your study environment?**

Mark only one oval.

- A lot and this is the reason I do not feel alright
- Sometimes and I worry
- Little, but it does not worry me
- No

19. **15. If you want, you can describe the bullying situations in here?**

You may also tell the situations that you have witnessed.

.....

.....

.....

.....

.....

20. **16. Is there a sense of community in your living area?**

Mark only one oval.

- Yes
- No

31.12.2014

Questionnaire for people living in Ylioppilaskylä of Jyväskylä

21. **17. What kind of activities or possibilities for free time you wish for your living area?**

.....

.....

.....

.....

.....

22. **18. Do you get enough support for your studying?**

Enough mental, social, health wise or material.

Mark only one oval.

Yes

No

23. **19. What kind of support you get, when there are negative signs about your coping to study**

.....

.....

.....

.....

.....

24. **20. Tell us the positive things or ways that will help you to study.**

In what kind of situations these things will happen?

.....

.....

.....

.....

.....

Services, income and other activities

31.12.2014

Questionnaire for people living in Ylioppilaskylä of Jyväskylä

25. **1. When moving in to own flat the everyday life can seem full of challenges. Like how to handle income and bureaucracy. What kind of guides or help would you need?**

Check all that apply.

- Jobs
- Career services
- Handling income
- Living
- Studying
- Social connections
- Hobbies
- Other:

26. **2. What kind of information or guidance would suit you best?**

Check all that apply.

- Courses
- Guides
- Webpages
- Groups
- Other:

27. **3. What kind of matters trouble you after the graduation? And why?**

Check all that apply.

- Economic
- Career
- Social
- Health
- Other:

28. **Please write your comments below**

.....

.....

.....

.....

.....

How to improve your living environment and community

31.12.2014

Questionnaire for people living in Ylioppilaskylä of Jyväskylä

29. **1. Does civic or voluntary work sound interesting?**

Mark only one oval.

- Yes a lot
 Yes a little
 No

30. **2. Are the civic organizations of your living area known to you?**

Mark only one oval.

- No
 Yes

31. **Tell us the civic organizations you know**

.....

32. **3. Which social problems you worry most?**

You can choose more than one.

Check all that apply.

- Environment
 Cities
 Inequality
 Poverty
 Unemployment of young
 Intolerance and racism
 Population growth
 Other:

33. **4. In what kind of activities you have participated in Ylioppilaskylä of Kortepohja?**

.....

Kyselylomakkeet

31.12.2014

Questionnaire for people living in Ylioppilaskylä of Jyväskylä

34. **5. Would you be willing to join us to improve community in Ylioppilaskylä of Kortepohja?**

Kortepohjan Committee of leisure activities arranges clubs, courses, events, parties etc. Kvat is for everyone and open for university students.

Mark only one oval.

- Yes
 Maybe
 No

35. **6. Are you happy with the culture happenings in Ylioppilaskylä of Kortepohja?**

Mark only one oval.

- Yes
 No

36. **7. What kind of activities you would like to see more?**

.....

37. **8. Positive volunteer work will help in every day life. Tell us your ideas, how would you create some positive activism in ylioppilaskylä?**

Like growing own food, parties, etc.

.....

38. **9. Good gang is always needed for creating and planning. What would be the best way to connect?**

You may choose more than one option

Check all that apply.

- Social media
 Other web services
 Email
 Notice boards
 Kylähullu - magazine
 Gossip
 Other:

31.12.2014

Questionnaire for people living in Ylioppilaskylä of Jyväskylä

39. **10. Participating in new organizations or events are always a bit tricky. What kind of obstacles you have?**

You can choose more than one.
Check all that apply.

- Shyness
- Fear that you can't find the place
- Fear of appearance in public
- Fear of failure
- Fear of social events
- Fear that you will not be included
- Fear that you will be humiliated
- Other:

40. **How these fears or obstacles can be resolved?**

.....
.....
.....
.....
.....

41. **11. Tell us the hooks and things that could make you to become an active member of community.**

.....
.....
.....
.....
.....

Powered by
 Google Forms